

VEČJA AKTIVNOST V IDEJNEM DELU

»Stihija vedno lahko formira mladega človeka tudi negativno in ga obrne proti naši smeri razvoja, ali pa ga, kar je skoraj ravno toliko nevarno in slabo, pasivizira in naredi iz njega le golega opazovalca dogodkov, figuro, ki se bori le za svoj lastni interes, ne najde pa svojega mesta v boju za še večje blagostanje vseh delovnih ljudi.« (Iz referata Janeza Kocijančiča na II. konferenci ZŠS)

V petek 25. aprila se je začela II. republiška konferenca Zveze študentov Slovenije. Prisostvovali so ji visoki in ugledni gostje, družbeni in politični ter javni delavci: Franc Popit, član IK CK ZKS in sekretar OK ZKS za ljubljanski okraj, Marija Vilfan, predsednica ideološke komisije glavnega odbora SZDL Slovenije, rektor univerze prof. dr. Maks Snuderl, Bračič, predstojnik visokošolskih zavodov v Mariboru, Pernuš Jože, predsednik univerzitetnega sveta, Lojze Piškur, generalni tajnik univerze, dr. Dolfe Vogelnik, prorektor univerze, Bule ing. Marko, predsednik ideološke komisije OK ZKS Ljubljana center, Zaje Ludvik, sekretar ObK ZKS Ljubljana center, Ing. Franc Bitenc, sekretar UK ZKS, ing. Guzelj, predstavnik CK ZMS in drugi. Konferenci je v popolnanskem delu prisostvoval tudi dr. Jože Vilfan, podpredsednik IS LS SRS. Delegati — teh se je republiške konference udeležilo 88 odstotkov — so z navdušenjem pozdravili Novico Pribečeviča, predsednika centralnega odbora ZŠJ, predstavnike študentov iz Trsta ter goste iz vseh ostalih visokošolskih centrov. Univerzitetni odbor nekaterih univerzitetnih središč pa so poslali tudi telegrame s prisrčnimi željami za uspešno delo konference.

Široka akcija za poživitev idejnega dela

Janez Kocijančič se je v svojem referatu dotaknil bistvenih izhodišč za idejni dvig in aktivnost študenta v sodobni družbi. Študent socialistične Jugoslavije mora pri svojem delu nujno izhajati iz določenih pridobitev revolucije in poveljnega družbenega razvoja, ne more stati ob strani kot opazovalec in registrator družbenih sprememb, temveč mora kreativno posegati v vsakodnevno družbeno dogajanje, kar mu družba tudi vsestransko omogoča. Predsednik univerzitetnega odbora je tudi naglasil razgibano politično življenje, ki traja že več let, v zadnjem času pa še pospešeno, saj smo sredi velikih političnih akcij (razprave o predosnutku nove ustave, poustavnega razglabljanja, volitve in podobno). Taka aktivnost tudi idejno oblikuje mladega intelektualca, saj ga oblikuje prav celotno družbeno dogajanje »... Vsi ti veliki zgodovinski procesi, ki se odvijajo v naši družbi, nika-

Nadaljevanje na 2. strani

P RVI DAN V MAJU, DAN, KI NA ZEMLJEVIDU ČASA NI OZNAČEN KOT NAVADEN DAN. DAN, KI NI EDEN TISTIH, KO SE NIMAMO NIČESAR SPOMINJATI, KO JE NAŠA MISEL POPOLNOMA PROSTA. TO NI EDEN TISTIH PRAZNIKOV, KI JIH PRAZNUJEMO ZARADI PRAZNOVANJA SAMEGA. PRVEGA DNE V MAJU JE V VSAKEM OD NAS POSEBNA SVEČANOST, POSEBEN PRAZNIK, POSEBEN SPOMIN. TO NI SAMO SPOMIN NA TISTE ČIKAŠKE DOGODKE, O KATERIH SMO SE UČILI PRI ZGODOVINI, IN NA VSE TISTE PROSLAVE TEGA DNE, KI SO V ZGODOVINI DELAVSKEGA GIBANJA SE POSEBNO POMEMBNE. TO NI SAMO PRAZNIK V SPOMIN, TO JE PRAZNOVANJE VSAKEGA POSAMEZNIKA IN PRAZNIK SKUPNOSTI. PRAZNOVANJE PRETEKLOSTI IN SEDANJOSTI ZA BODOČNOST. TA DAN MORA BITI SVEČAN; BOLJ KOT SO VSI DNEVI V MESECU IN LETU...

ZAPUSTILI SMO PREDAVALNICE IN STUDIJSKE MIZE. POZABILI SMO NA IZPITNE ROKE IN SKRIPTA. KNJIGO, KI JI DOLGO NISMO MOGLI PRITI DO KONCA, SMO VČERAJ OLAJSANI ODLOŽILI. PROGRAME, TOLIKOKRAT JIH JE BILO TREBA DELATI ZNOVA, SMO KONČNO ODDALI. SAMO TABLA V PREDAVALNICI JE ŠE POLNA FORMUL IN RISB, KI SE NAM DANES — V PREDANOSTI NEČEMU DRUGEMU — ZDE CUDNE, TUJE IN NERAZUMLJIVE. NAMERNO SMO JO PUSTILI TAKO, JUTRI SE BOMO VRNILI K NJEJ, NAŠE DELO BO STEKLO SPET SVOJO, VSAKDANJO POT. SPET BOMO RAZUMEVALI ZAMOTANE FORMULE IN NADALJEVALI ZACETO RISBO. NIČ NAM NE BO TUJE IN NEDOSEGLJIVO. VEMO, DA NE SMEMO ODNEHATI, DELO JE EDINA POT DO CILJA.

DANES PA JE TISTI POSEBNI DAN Z ZEMLJEVIDA ČASA. SPROŠČEN IN SLOVESEN IN ČIST KOT CVET, KI BO TE MAJSKE DNI PRVIČ POKAZAL SONCU SVOJ OBRAZ. IN NE PUSTIMO, DA BI BIL TO PRAZNIK KOT VSI PRAZNIKI IN NE ZAPIRAJMO SE VASE, POTI MED NAMI VSEMI NAJ BODO RAZKRITE, ODPRTE. TO JE PRAZNIK VSAKEGA IZMED NAS IN PRAZNIK SKUPNOSTI. PROSLAVLJAMO PA ŠE NEKAJ, KAR JE V NAS IN KI NAŠO SVEČANOST ŠE POSEBEJ OBARVA — MLADOST. VENDAR SE SPET ČUTIMO POVEZANEGA Z VSEM TISTIM, KAR JE MLADEGA IN SVEŽEGA OKOLI NAS. ZAŽIVIMO S TEM, POČUTIMO SE ENO, POSEBEN DAN JE. PRAZNIK, SLOVESEN IN ČIST, KOT MAJSKI CVET...

LETO XIII.
Ljubljana,
1. maja 1963
Štev. 13

tribuna

LIST ZVEZE ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

Gostje so z velikim zanimanjem sledili bračju referata in diskusijam na konferenci

Predsednik Zveze študentov ljubljanske univerze, Janez Kocijančič, bere referat o idejnih problemih v Zvezi študentov

Delegati med delom konference

VEČJA AKTIVNOST V IDEJNEM DELU

Nadaljevanje s 1. strani

kor niso šli mimo mlade generacije, ampak so ji vtisnili neizbrisni pečat. Mladim intelektualcem vidi danes dejstvo, da se pri nas delo osvobaja, da se osvobaja proizvajalec, ki si bo sam s svojim delom pridobil večji kos kruha kot kdajkoli poprej... nanj vpliva odkritost, s katero pri nas obravnavamo protislovja in napake, ki jih prinaša razvoj, in možnost, da svobodno pove svoje mnenje in da se to mnenje tudi upošteva... Nadalje je govoril o idejni zmedenosti nekaterih izobražencev, ki se odrekaajo vsem pridobitvam, ki jih daje socialistična država in se prodajajo zapadnim državam. Ni obsodil

vsakega dela v tujini, saj so tam naši strokovnjaki že marsikaj pridobili, obsodil pa je opravljanje del, ki nikakor niso v skladu s poklicem intelektualca. »Inteligenci, ki se ukvarja s takimi posli, je denar bog, svoboda intelektualnega dela, nacionalni ponos in samoupravljanje pa so za njih le obrabljena gesla,« je poudaril Janez Kocijančič. Nato je spregovoril še o študijski reformi in poudaril, da nekateri profesorji zagovarjajo zelo destruktivna stališča reforme visokošolskega študija, da pa Zveza študentov gleda nanjo kot na proces, pri katerem se morejo spremeniti le metode in sredstva, ne pa vse pridobitve dosedanjega dela. O idejnem formiranju študentov je menil, da je potrebna stalna budnost, spremljanje in analiziranje pojavov ter nenehno izboljševanje dela. Poudaril je aktiven odnos do študija, ki je temelj za idejno formiranje. Naglasil je veliko razliko med idejno vzgojo na družbenih in t. im. nedružbenih, tehničnih fakultetah. Tu se idejnost pouka niti najmanj ne izraža v učnem načrtu, na kar je študentska organizacija že večkrat opozorila, a so tehnične fakultete ta problem reševale preveč formalistično.

Kultura in morala

V nadaljnjih izjavah se je dotaknil tudi široke razprave o kulturnih vprašanjih v naši družbi in poudaril, da je razprava naletela na veliko zanimanje pri vseh študentih. Omenil pa je, da je udeleževanje študentov v našem revijalnem tisku, pa tudi nasploh, še zdaleč premajhno. Odločno je zanikal zlobne govorice o študentskem naselju in o moralni pokvarjenosti študentov. Študentje smo ogorčeni nad različnimi kritiki, ki ne poznajo

stanja v Naselju, ki posplošujejo posamezne ekscese in predlagajo administrativne ukrepe, kar pomeni le zatiskanje oči, ne pa reševanje vprašanja.

Se enkrat je poudaril potrebo po stalnem spremljanju in analiziranju pojavov, ki so temelj idejnemu delu. »Zavedati se moramo, da je politika neprestanih proslav in praznovanj bližja stari rimski politiki po načelu 'Kruha in iger' kot pa resnemu idejnemu delu,« je naglasil Janez Kocijančič in menil, da so take manifestacije bolj primerne kot izkoristek za obračun dela in stimulans za idejno pogojeno aktivnost.

V nadaljevanju je govoril še o kadrovski politiki v študentski organizaciji in o vlogi študentske organizacije kot idejno - vzgojne organizacije. Na koncu pa je navezal nekaj misli tudi na vlogo študentskega tiska v Sloveniji.

Pionirsko delo ZŠ v Mariboru

Koreferat VILJA LESKOŠKA, predstavnika študentov mariborskih visokošolskih zavodov, je delegate seznanil s stanjem v mladem visokošolskem centru v Mariboru in z naporom, ki jih vlagata ZK in študentska organizacija za dvig idejne plati študenta. Poudaril je nekatere subjektivne vzroke, ki zavirajo uspešno delo (fluktuacija kadrov, neizkušenost), prikazal pa je tudi nekatere uspešne akcije MVZ.

Mednarodni stiki slovenskih študentov

Ta dejavnost je v zadnjem času zelo narasla ter dosegla lepe uspehe na področju stikov z inozemskimi univerzitetnimi centri in na področju izmenjave, strokovnih praks, sodelovanja z zamejskimi študenti. Mednarodni odbor ZSJ pri UO v Ljubljani ima trenutno stike s 14 univerzitetnimi središči, kar predstavlja solidno osnovo za vzpostavitev boljših odnosov v mednarodnem študentskem gibanju. Glede tujih študentov, ki študirajo pri nas, so na II. republiški konferenci ZŠ Slovenije zastopali mnenje, da smo za popolno izenačevanje teh študentov z našimi, glede pravic in dolžnosti. V nadaljevanju konference je tudi rektor univerze prof. dr. Makso Snuderl dejal, da z gostoljubjem, ki ga tujim študentom nudimo pri nas, izpolnjujemo našo zunanjo politiko. Zavzel se je za to, da te študente vključimo v naše samoupravne organe, kar jih bo bolj seznanilo z našo družbeno skupnostjo. Obenem ko je tov. rektor to poudaril, pa je spregovoril še o nekaterih konceptih dela v študentski organizaciji. Ko je govoril o študijski reformi, je naglasil, da študentje gledamo na reformo z zelo zrelih pozicij; bolj realno kot tisti, ki čakajo »revizijo reforme«. Dejal je, da je potrebna le revizija učnih načrtov in programov, nikakor pa ne velike pridobitve, ki ji nekateri profesorji tudi na naši univerzi nočejo priznati polne veljave.

Pripravljene diskusije - znak zavzetosti in odgovornosti

K razpravi se je v dopoldanskem in popoldanskem delu priglasilo 23 delegatov in gostov. Od gostov je popoldne ob 16. uri spregovoril Novak Pribičević, predsednik CO ZSJ, in med drugim poudaril, da je naš šolski sistem prešel skozi bistvene spremembe in da zaradi tega večkrat ne reformirani študij nimamo prave distance. Sola je dandanes nekaj drugega kot nekoč, ko je bila izolirana od prakse in se je ustanavljala administrativno ter bila usmerjena na propagando, kar je pomenilo nekakšno vulgarizacijo. Z reformo študija pa se je začela večja povezava z življenjem in družbenim razvojem. Spremenila se je tudi struktura študentov, tako da imamo pri nas vedno več ljudi, ki so prišli iz prakse v šolo. Tovariš Pribičević je tudi menil, da se bodo potem ko bodo končali I. ali II. stopnjo, zaposlili in se čez nekaj let spet povrnili na fakulteto, da bi se še bolj specializirali in poglobili svoje znanje. V nadaljnjih izja-

vanjih je Novica Pribičević še posebej poudaril, da je treba študentsko organizacijo še bolj zdemokratizirati, vedno bolj se je treba približati študentom, vedno več ljudi je treba pritegniti v samoupravne organe, kjer se razpravlja o delu in načrtih in kjer se rodijo tudi pomembne odločitve. Glede tujih študentov je menil, da je treba do njih zavzeti dolgoročno politiko, ki naj bo v bistvu dolgoročna in ki daje zrele sadove le ob popolnem sodelovanju.

Delegati

Ki so se priglasili k razpravi, so k delu II. republiške konference ogromno pridali, saj je bilo težišče letošnje konference prav v diskusijah. Tako je Miro Samardžija, član predsedstva UO ZSJ v Ljubljani, govoril o nekaterih aktualnih političnih dogodkih in ugotovil, da je v zadnjem času delo študentov na političnem področju malo popustilo, kar ima svoje vzroke tudi v bližanju izpitnih rokov. Poudaril pa je, da delo v študentski organizaciji ne sme zamreti in da si moramo prizadevati izkoristiti bližnje volitve za izpopolnitev in razgibanost političnega življenja slehernega študenta. Predstavnica filozofske fakultete je ostro kritizirala pozitivistično podajanje učne snovi na filozofski fakulteti. Novak Janez s strojne fakultete je govoril o partizanskih pohodih in poudaril pomembnost takih akcij ter obsodil nekatera ozka gledanja na pohode po partizanskih poteh.

Zoran Stipešek iz Maribora je govoril o ocenjevanju dela študentov in menil, da je treba na vse pojave gledati z nevezanimi očmi ter jih obravnavati z vso ostrino ter kritično. Dragan Mozetič z ekonomske fakultete pa je govoril o nekaterih problemih nezainteresiranosti študentov in podčrtal, da je študentska organizacija ponekod premalo naredila, ker se poslužuje starih oblik, čeprav je bilo prizadevanje študentskih funkcionarjev precejšnje.

Naš tisk

Mitja Vavpetič, glavni urednik Tribune, je najprej postavil vprašanje, če so naročniki študentskih listov tudi bralci, in spomnil, da se je kvaliteta ljubljanske Tribune z odpravo nekaterih subjektivnih, še bolj pa objektivnih slabosti, precej dvignila in da pretežna večina naročnikov tudi redno bere Tribuno. Ko je govoril o vsebinskem konceptu in vlogi študentskega tiska je ugotovil, da je še vedno premalo dopisnikov in sodelavcev. Njegov predlog, da bi redakcije slovenskih časopisov kadrirale svoje novinarje iz

uredništva študentskih časopisov (s čimer bi oboji, pa še stipenditorji, imeli veliko korist), so prisotni delegati z zanimanjem sprejeli.

Diskusija se je razvejala še na problematiko družbeno-politične vzgoje študentov in govorila tudi o obliki dela na višjih šolah in akademijah. Izraženo je bilo mišljenje, da bi bilo potrebno večje sodelovanje med višjimi šolami, akademijami pa naj bi imele svoj svet akademij kot centralni organ za vsklajevanje dela.

Analiza študentskih delovnih akcij je pokazala, da zanimanje za študentske delovne brigade pada. Število prijav je iz leta v leto manjše, zlasti pri tistih študentih, ki živijo v mestih in so njihovi starši dobro situirani. Po prijavah v SDB na ljubljanski univerzi daleč prednjači strojna fakulteta. Miha Petrovič je potem še diskutiral o kulturnem in družabnem življenju študentov ter poudaril, da število študentov, ki se vključuje v Akademikovo skupino, iz leta v leto stagnira, da pa tudi za družabno življenje ni dovolj preskrbljeno, saj so brucovanja preveč komercialno pobarvana, in da nekatere ustanove, ki so upravljalci dvoran, ki bi bile primerne za študentske prireditve, ne kažejo dovolj razumevanja in zahtevajo previsoke najemnine. Najbolj uspešno se družabno, pa v neki meri tudi kulturno življenje odvija v pokrajinskih klubih.

V nadaljevanju diskusije so opozorili tudi na idejnost pouka na filozofski fakulteti, v popoldanskem delu pa so govorili o formiranju svetovnega nazora študenta in poudarili pri idejnosti pouka primerno kvaliteto, aktualnost in strokovnost. Spregovorili so še o delu pokrajinskih klubov in mariborskem študentskem tisku. O materialnem stanju študentov so povedali, da le 31 odstotkov slovenskih študentov prejema stipendijo; povprečna višina je 7.600 dinarjev. Poročevalec je poudaril, da prejema večina študentov stipendije šele v tretjem in četrtem letniku; pri tem je poročevalec opozoril na spekulativne odnose in gledanja nekaterih podjetij na vprašanje stipendiranja bodočega strokovnjaka. Nekaj diskusij pred koncem pa je govorilo še o delu letnikov; pri tem so še enkrat poudarili, da je težišče dela študentske organizacije predvsem v tej skupnosti.

Proti večeru je II. konferenca Zveze študentov Slovenije, ki so ji prisostvovali delegati študentov iz Ljubljane, Maribora in Pirana, sprejela sklepe zasedanja, ki bodo podlaga politiki, zlasti pa politiki na idejnem področju slovenskih študentov.

Tadej Munih

Tretja stopnja z vprašanjem in brez njega

Studij na tretji stopnji zahteva veliko samostojnega znanstvenega dela

Uvajamo stopnjski študij. Lahko trdimo, da je dvostopenjski študij na ljubljanski univerzi marsikje izpit kar dobro opravil. Kako pa je s tretjo stopnjo?

Želja po izobraževanju je velika. Marsikateri študent se ne zadovolji z »navadno« diplomom, hotel bi še nekaj več — na svojem področju bi želel postati pravi specialist. Dandanes ima to možnost na tretji stopnji študija, ki je na ljubljanski univerzi na marsikaterem oddelku lepo zaživela, drugod pa... sicer pa bomo o tem še govorili. Menimo, da je študij na tretji stopnji na nekaterih fakultetah še odprto vprašanje, problem, ki ga ne bomo mogli rešiti v enem ali dveh letih. Šele s časom se bo izoblikoval in dobil svojo ustaljeno obliko.

Seveda pa se z vsemi temi željami po razširjanju svoje izobrazbe kopičijo tudi problemi. Pot do diplome tretje stopnje oziroma do naziva »magister znanosti« nikakor ni lahka. Orati ledino, pogosto brez stoddostno zagotovljenih sredstev, ni lahko. Treba je vedeti tudi to, da na univerzi doslej nimajo kakih večjih izkušenj s postdiplomatskim študijem. Nekdaj so bili asistenti prepuščeni pri študiju samo sebi oziroma svojemu mentorju, zdaj je njihovo asistentstvo in delo na fakulteti s študijem tretje stopnje tesno povezano.

Obiskali smo nekaj fakultet in se pogovarjali o študiju na tretji stopnji. Morda so bili pogovori premalo poglobljeni, da bi iz njih lahko naredili sintezo, ki bi prikazala študij na tretji stopnji na naši univerzi v pravi luči. Vendar pa pogovori brez dvoma kažejo na vrsto problemov in raznoликost v uvajanju študija na tretji stopnji.

Za enkrat — nikogar

Zglasili smo se pri tajniku filozofske fakultete. Povedal je, da je filozofska fakulteta za študijsko leto 1982/83 razpisala za

tretjo stopnjo naslednja študijska mesta: primerjalno slovansko jezikoslovje in za novejšo slovansko književnost, na zgodovini iz obče in narodne zgodovine od zgodnjega srednjega veka do 18. stoletja in obče in narodne zgodovine od 18. stoletja do najnovejše dobe. (Za slavistične predmete se je zanimal samo en študent, medtem ko se z zgodovine ni za študij na tretji stopnji zanimal nihče). Na geografiji je bilo razpisano študijsko mesto iz ekonomske geografije, a tudi za ta študij se ni prijavil noben kandidat.

Kakšni so pogoji za študij na tretji stopnji na filozofski fakulteti? So morda pogoji preostri in vzrok, da je razpis praktično ostal brez odziva?

Pregledali smo obrazec razpisa in prebrali pogoje, ki jih mora kandidat za študij na tretji stopnji izpolniti. Za primerjalno jezikoslovje so med pogoji naštetih sledeči jeziki: znanje dveh tujih (pasivno) in dveh slovanskih, za študij novejše slovanske književnosti — znanje enega zahodnega, modernega jezika in slovanskega... in tako naprej. Če pomislimo, da študent filozofske fakultete že z gimnazije prinese vsaj pasivno obvladanje dveh tujih jezikov, pridemo do zaključka, da med temi pogoji ne smemo iskati vzroka za prazna razpisna mesta za študij na tretji stopnji na tej fakulteti.

Celo olajšave so!

Na tretjo stopnjo se lahko vpišejo tudi kandidati, ki niso končali ustrezne šole oz. pouka, imajo pa ustrezno delavno prakso in izkušnje ter z izpitom dokažejo, da zadostno obvladajo temeljno snov, ki je potrebna, da kandidat uspešno sledi pouku.

In: programi (na katere se pri študiju po navadi sklicujemo) so izdelani!

Kje je vzrok, da med študenti ni zanimanja za študij na tretji stopnji? V materialnem stanju študentov? Mar ni potreba ali niso jasne perspektive?

Organizacija na višku

Kljub nezaupanju (!?), ki so ga imeli do našega novinarja na dekanatu ekonomske fakultete, smo končno le uspeli dobiti od njih nekaj podatkov o študiju na tretji stopnji. Znano je, da je prav na tej fakulteti ta študij prišel do najbolj organizirane in razvite oblike. Tretja stopnja na ekonomski fakulteti se razvija v dveh študijskih smereh oziroma tečajih. To je tečaj za zunanjo trgovino, kjer zdaj študira 16 slušateljev, drugi pa je tečaj iz ekonomike in organizacije podjetij, kjer je 24 slušateljev. Študij prve smeri bo trajal 4 semestra po 6 tednov, študij druge pa tri semestra po 3 mesece. Tečaj za zunanjo trgovino je zdaj organiziran že drugič, vendar pa iz prvega tečaja, ki se je začel v šolskem letu 1960/61, ni še nihče končal. Jeseni pa nameravajo začeti že z novim tečajem.

Študentje prihajajo v glavnem iz prakse; za študij dobijo posebne študijske dopuste.

Organizacija, kot vidimo, je na tej fakulteti res na višku. Vendar se nam zdi, da to nikakor še ni vse. So res proučili vse dejanske možnosti in potrebe? Na to bo, razumljivo, odgovor dal šele čas sam.

Na pravo šele začetki

Organizacija študija tretje stopnje na pravni fakulteti je še vedno na mrtvi točki. Edini, ki se na to pripravlja, je inštitut za kriminologijo, ki je že pripravil konkreten predlog študija s potrebnim študijskim programom, pogoji študija, predavatelji itd. Razgovor z organizatorji doslej edinega III. stopnjskega študija iz kazenskopравnih predmetov, ki se bo verjetno začel že to jesen, in bežen pregled predloga za organizacijo pouka na

III. stopnji iz teh predmetov, nam daje takoj načela za organizacijo pouka. Tretja stopnja na kazenskopравni smeri se ne smatra kot nadaljevanje rednega študija; poleg diplome se zahteva še obvladanje enega tujega jezika in praksa, študij pa plačajo posamezniki sami oziroma ustanove, ki jih na študij pošiljajo.

Potrebe so — kandidatov ni

Na biotehniko smo izvedeli, da sta se za študij na tretji stopnji odločila samo en biolog in en gozdar; vendar to pravzaprav ni reden študij tretje stopnje, ampak samo specializacija. Seveda pa iz tega ne moremo sklepati, da ne potrebujemo visoko specializiranih kadrov. Že takoj v začetku lahko poudarimo, da potrebe so, le kandidatov ni. Temu pa je vzrok to, da interesentom pogosto ne uspe dobiti plačanih študijskih dopustov, iz tega pa zopet sledi, da študijski programi za tretjo stopnjo na tej fakulteti še niso preštudirani. Nikakor se ne smejo opirati samo na programe, ki bi bili pripravljeni za vsakega kandidata posebej, po njihovih željah in tega nikakor ne morejo vključiti v statut fakultete. To pa bi bilo vsekakor potrebno. Če se želi na primer gozdarski inženir specializirati iz gozdarske pedologije, je treba zanj pripraviti poseben učni načrt. Tu pa se potem pojavi vprašanje: Kakšno diplombo bo kandidat dobil, če ni bil njegov študij sankcioniran po statutarni odločbi?

Pri vsem tem pa se pojavlja še polno vprašanje v zvezi z dvostopenjskim študijem in z organizacijo nekaterih novih smeri. To pa študijsko komisijo na fakulteti, ki jo vestno vodi prof. Reiner z gozdarskega oddelka, popolnoma angažira. Pravega zanimanja za študij tretje stopnje tudi med asistenti ni, saj bi morali prav oni vplivati na organizacijo. Tako se ob tem ponovno srečamo z — vprašanjem.

Strojniki s polno paro

Pogovarjali smo se s študentom strojne fakultete, ki je letos v prvem letniku —

tretje stopnje. Mirko Opara, asistent na fakulteti za strojništvo, je končal študij strojništva v štirih letih in se odločil za nadaljevanje študija na tretji stopnji.

»Letos teče prvo leto formiranja tristo-penjskega študija, in ni čudno, če smo naleteli pri organizaciji na težave. Predavanja so večinoma na drugih fakultetah (fundamentalni predmeti) istočasno z rednimi študenti (matematike itd.). Na tretji stopnji je vpisanih 28 študentov, vendar pa se marsikdo ne more udeležiti vseh predavanj — posebno v dopoldanskem času, kajti zaposleni so izven Ljubljane. Vsekakor bi takim študentom morali omogočiti študijske dopuste. Razumevanje ustanov in podjetij, kjer so zaposleni, bi se le-tim še kako obrestovalo, saj bi dobili visoko kvalificirane strokovnjake, specialiste, ki jih naša industrija potrebuje in jih bo iz leta v leto še bolj potrebovala.

»Imamo čisto reden kurz predavanj, vendar je še vedno veliko stvari, ki jih moramo poslušati, čeprav nam ne bodo nikoli služile. Šele v drugem letu prideš do specializacije oziroma usmeritve, ki si si jo izbral. V zadnjem letniku narediš diplomsko delo, ki ti kasneje služi tudi kot rigoroz za doktorat.

Tak velik odziv je pri nas zato, ker naša industrija, ki je bila do zdaj še vse preveč obrtniška, potrebuje za svoje vedno nove tehnološke postopke vedno več strokovnjakov. Velik odziv pa je tudi med asistenti, ki so se vsi vpisali v tretjo stopnjo. Študij formalno res traja dve, dejansko pa bo veliko več. Seveda pa pri tem ni važen čas, ampak snov, ki si jo v teh letih pridobiš. Program je za okvirni dve leti preobširen; to sicer gre, če študiraš redno, če si poleg študija še zaposlen, pa skoraj ne zmoreš. Prav vsi se strinjamo v tem, da je bila organizacija tretje stopnje zelo koristna, in lahko poudarjam, da jo vsi kandidati jemljejo zelo resno...»

S tem zaključujemo pogovore o tretji stopnji na nekaterih oddelkih naše univerze. Menimo, da je študij na tretji stopnji zaenkrat še v začetni fazi, vendar pa se že kažejo prvi obrisi. Seveda pa je pričujoči sestavek samo zapis misli in mnenj. Zavedamo se, da bi bilo treba o problemu, ki smo se ga danes lotili, še veliko razpravljati in pisati in — tudi na ta način poiskati pravilno rešitev.

**LJUBLJANSKIM ŠTUDENTOM
ČESTITAJO ZA PRAZNIK DELA
1. MAJ**

**KEMOFARMACIJA — podjetje s
farmaceutskim materialom,
Ljubljana, Metelkova 7**

**KOVINAR, umetno kovaštvo,
ključavničarstvo in pasar-
stvo, Ljubljana-Siška,
Aljaževa 8**

**KUVERTA, grafična in prede-
lovna industrija,
Ljubljana, Titova 87**

**AVTOMONTAŽA, tovarna karo-
serij, Ljubljana, Celovška
cesta 180 a, telef. 51-741,
51-744, 51-752, 51-763; tele-
gram: Avtomontaža Ljublja-
na; p. p. 167**

**TAPO, izdelovanje blazinjene-
ga pohištva, Ljubljana,
Celovška cesta 97**

**ALKO, destilerija in tovarna
likerjev, Ljubljana**

**Za 1. maj, praznik delovnih
ljudi, čestitajo študentom in
predavateljskemu kadru na
ljubljski univerzi**

**Uredništvo Tribune
Univerzitetni odbor ZŠJ
Univerzitetni komite ZKS**

Danes se nam bo predstavila še VIŠJA ŠOLA ZA SOCIALNE DELAVCE. Poklic socialnega delavca je relativno mlad, vendar je pri nas našel že dokaj široko uveljavitev in družbeno priznanje. Potreba po tem kadru je še zelo velika. Tako družbene organizacije kot tudi gospodarske organizacije in občinski ter okrajni ljudski odbori dajejo delovna mesta socialnim delavcem.

Višja šola za socialne delavce

Naše družbeno življenje ima še polno drobnih hrib in problemov, ki se sproti porajajo in jih je treba tudi sproti reševati.

Ce se boš do jeseni odločil, da te medse sprejmejo socialni delavci, se oglasi kar na Šaranovičevi ulici 5.

STUDIJ. Višja šola za socialne delavce se je rodila 1955. leta. Vse do 1960. se je borila s porodniškimi krčami in doživljala programske, metodološke in organizacijske spremembe. Učni načrt in učni program šole sta šele v zadnjih letih dobila svojo ustaljeno fiziognomijo.

Studij traja dve leti, to je štiri semestre.

Prvih šest let je šola zaradi velikega pomanjkanja predavateljskega kadra in prostorov omejevala vpis. Letno je sprejemala 20 do 35 rednih in enako število izrednih študentov. V lanskem šolskem letu šola prvokrat ni omejila vpisa, ampak je vsem na široko odprla vrata.

ODELEKI. Višja šola za socialne delavce je organizirana v dveh oddelkih.

Oddelke za družbene službe naj usposablja socialne delavce za delo na področju ljudskih odborov, zdravstva, socialnih in vzgojnih zavodov šolstva in za rezor notranjih zadev.

Oddelke za gospodarstvo pa usposablja socialne delavce za gospodarske organizacije, za zavode za zaposlovanje delavcev in zavode za socialno zavarovanje. V ta oddelke bi spadali tudi kandidati, ki bi se usposabljali za delo v kmetijstvu in gozdarstvu. Oba oddelka imata svoj učni načrt. — Dosedanje statistike šole povedo, da je bil večji priliv študentov na prvi oddelke.

STUDENTJE. Letos se je na oddelke za socialne delavce v javnih službah vpisalo kar 192 študentov. Od teh je kar dve tretjini izrednih študentov. Novincev je 74. Pol je rednih, pol pa izrednih — na drugi oddelke je vpisanih 88 študentov, spet nekako polovica rednih in polovica izrednih. Novincev je 36. Razmerje med študenti in študentkami je v prvih treh letih bilo 50 : 50. Do letošnjega vpisa pa se je to ravnotežje nagrnilo v korist žensk.

Šola je v začetku privlačila predvsem ljudi iz prakse, torej že starejše ljudi. Vsako leto pa je večji porast študentov, ki prihajajo direktno iz srednjih šol, največ iz gimnazij. — Tisti z nepopolno srednjo izobrazbo se lahko dokopljajo do vpisa na šolo samo preko sprejemnega izpita. Skozi sito gredo že na samem začetku šolanja, medtem ko tistim s popolno srednjo šolo tega ni treba.

Daljši čas so bile žive dileme: ali naj šola izobražuje polivalentni ali specializirani profil socialnega delavca. Na šoli je obveljalo načelo, da je izobraževanje socialnega delavca kot družbenega delavca treba postaviti enotno — ne glede na njegovo bodoče delovno mesto, da pa je del časa šolanja treba izkoristiti tudi za specialna znanja glede na področje dela, kjer bo diplomant zaposlen. Torej: polivalentnost, združena s specializacijo.

V zadnjem času je govora tudi o tem, da bi se šoli pridružila socialno kadrovska šola v Kranju.

PREDMETI. Na oddelku za socialne delavce v gospodarskih organizacijah boš prvo leto v prvih dveh semestrih vpisal nekako 14 predmetov; od teh štiri temeljne predmete: sociologijo, družbeno in politično ureditev SFRJ, politično ekonomijo in ekonomiko SFRJ in socialno medicino. — Posebni predmeti pa so naslednji: delokrog in metode socialnega dela, osnove psihologije, socialno zavarovanje, upravni postopek, organizacija in poslovanje podjetij, organizacija socialnih služb, statistika, industrijska psihologija, psihopatologija in mentalna higiena ter delovno pravo.

Povprečno pride na semester tedensko 23 ur predavanja in 5 ur vaj.

Drugi oddelke ima v glavnem iste predmete, le da je njih delež nekoliko različen.

IZPITI. Posebnost višje šole za socialne delavce je v tem, da je treba opravljati izpite za prehod iz enega v naslednji semester.

Prvo preizkušnjo boš na oddelku »za gospodarske organizacije« doživel iz treh predmetov; to bo pogoj za prehod v drugi semester. Za prehod v drugi letnik pa si boš moral v indeks uspešno pridstirati še trojeje iz drugih osmih predmetov. Izpita »klima« na drugem oddelku ni prav nič milejša.

PRAKSA. K sestavnemu delu učnega načrta in programa spadata tudi enomesečna praksa med prvim in drugim letom šolanja ter tromesečna praksa v četrtem semestru, ko se boš potil pri izdelavi diplomske naloge.

LITERATURA. V zvezi z njo ne boš imel problemov. Za 23 različnih predmetov, ki se predavajo na šoli v obeh oddelkih, je šola izdala kar 16 skript, kar pomeni velik uspeh in znatno pomoč pri študiju. — Ker je režim obiskovanja predavanj strog, se boš lahko naslonil tudi na lastne zapiske.

ŠTIPENDIJE. Doslej niso delali nikomur sivih las. Redki so tisti, ki so se sami financirali. Kaže pa, da se tudi socialnim delavcem obetajo bolj skopi časi. Letos je imel le vsak drugi od vpisanih mecena — štipendijo. Vendar pa še zmeraj velja, da ti ne bo treba imeti dosti sreče, da si boš staknil neke štipendije.

srednješolcem

NOVICE Z VIŠJE GOSPODINJSKE ŠOLE

Verjetno pozna višjo gospodinjstvo šolo v GROBLJAH pri Domžalah le malo študentov. To je šola, ki ji sicer zlobni jezik pravi »štrukelj fakulteta«, kar je popolnoma zgrešeno in nima nikakršne povezanosti s konceptom in programom dela šole. Včasih je ta zavod vzgajal kmetijske tehnike za razne obrate družbene prehrane; imenoval se je — kmetijska gospodinjstva šola. Z reformo nižjega šolstva pa se je pojavila potreba po specializiranih kadrih tudi na osemletkah in osnovnih šolah. Šola se je preimenovala v višjo gospodinjstvo šolo. Diplomantke te šole so predmetne učiteljice na osemletkah in osnovnih šolah. Ko že govorimo o organizaciji šole, je treba poudariti pobudo uprave šole, pa tudi študentske organizacije, da se glede na nove naloge, s katerimi se srečujejo diplomanti v praksi, tudi formalno spremeni naziv šole v višjo pedagoško šolo za gospodinjstvo. Na šoli naj bi se študij razvijal v dveh smeri, tako da bi po dveh letih — kajti šola traja tudi po sedanjem statutu dve leti — dobili diplomantke kot učiteljice gospodinjstva in diplomantke kot voditeljice obratov družbene prehrane, kar terja tudi sam družbeni razvoj.

Materialno je šola dobrega opremljena, imajo pa tudi novo stavbo. Dekleta stanujejo v internatu nedaleč od šole. Razmere v internatu so kar ugodne, včasih pa spominjajo na pravi samostan, saj se smeje dekleta sprehajati le ob ograji, ki je 50 metrov oddaljena od doma. Pravijo, da jim tak režim diktira 38 letni vzgojitelj.

Letos je ta šola dobila tudi prvega moškega — bruca. Prvi letnik šteje 20 slušateljev, v drugi letnik pa je vpisanih 26 deklet. Teh je bilo v prvem letniku 48, a se je njihovo število zaradi tega, ker so

tudi tu poostri študijske pogoje, zreduciralo na omenjenih 26. Vzrok temu zmanjšanju števila dijakinj pa je tudi ta, da so nekatera dekleta jemala študij neresno. Pogoj za vpis na to šolo je dokončana srednja šola.

Kljub relativni oddaljenosti in majhnemu številu študentov ima njihov študentski odbor stalne stike s univerzitetnim odborom. Sodelujejo tudi s klubom domžalskih študentov. Ta klub so ustanovili pred kratkim, njihov koncept dela pa so skupinski izleti, organizacija predavanj in debatnih večerov, ki so interni, pa tudi za ostalo mladino in prebivalce Domžal.

Štipendije vse slušateljice nimajo. Poklic — kakor menijo študentke — še ni tako znan, da bi občinski odbori imeli zanj večje razumevanje in uvidnost. Povprečna štipendija znaša 8.300 dinarjev.

Po tretjem semestru mora vsaka slušateljica opraviti štirinajstdnevno prakso na osemletki. Z letošnjo prakso so bila dekleta v glavnem zadovoljna, razočarana pa so bila nad stanjem študijskih pripomočkov in opreme za gospodinjstvo pa uk na sicer renomiranih osemletkah.

Zaradi zgoščenosti pauka je tudi njihova aktivnost navzven manjša kot drugod. Kljub temu pa na šoli aktivno deluje Počitniška zveza; tudi v Planinskem društvu je veliko deklet.

Prednost študentk višje gospodinjstvo šole je tudi v medsebojnem osebnem poznavanju, saj tako lahko mimogrede izvršijo drobne akcije, ki zadevajo razmere na šoli in boljše počutje v internatu.

Večina deklet ima tudi abonma v Drami, razvedrilo pa si razen v Ljubljani najdejo tudi v Domžalah.

T. M.

Počitnice za naš žep

Morda še niste vedeli, da deluje na naši univerzi tudi organizacija Počitniške zveze. Njen cilj je, omogočiti študentom lep in cenen oddih ter potovanja.

Počitnice se bližajo, zato naj vas na kratko seznanimo, oz. ponovno spomnimo na vse ugodnosti in možnosti, ki jih imajo člani Počitniške zveze.

Na potovanju z vlakom in na ladjah uživajo najmanj petčlanske skupine v času od srede junija do konca septembra 75 % popusta (v vseh razredih), v ostalem času pa 50 %. Na Jadranu, v planinah, po vsej Jugoslaviji lahko letujete za ceno samo 450 dinarjev na dan. Pri njih pa si lahko izposodite tudi šotore.

Za letošnje poletje pa nameravajo pripraviti še nekaj posebnih akcij.

1. Potovanje na Poljsko: Odhod iz Ljubljane 22. julija. Na štirinajstdnevno potovanje si bodo ogledali najvažnejša kulturna, gospodarska, politična in zgodovinska središča Poljske. Število je omejeno

— 40 udeležencev. Cena: 39.000 dinarjev, v kar je všteta tudi vsota 8000 dinarjev v zlotih, ki jih bo prejel vsak udeleženec za osebno uporabo med potovanjem.

2. Letovanje v taboru beograjskih študentov »Goran« Makarska: Dnevna oskrba 450 dinarjev, izmene trajajo po 14 dni. Bivanje v šotorih z dvema posteljama, športni tereni, buffet, čitalnica, tuši, zidan WC. Število prijavitelcev omejeno.

3. Letovanje v taboru sarajevskih študentov »Student«, Tuče pri Makarski: Dnevna oskrba 440 dinarjev, izmene trajajo po 10 dni. Bivanje v šotorih ali v zgradbi. Urejene sanitarije, tuši, buffet, motorni čoln, izlet na Hvar in vsaki izmeni itd.

Zadnji rok prijave je 17. maj, zato ne odlašajte in se čimprej vključite v Počitniško zvezo. Prostore ima na Poljanski cesti 6, drugo nadstopje. Uradne ure pa vsak ponedeljek, torek in petek od 12.30 do 13.30.

Skupščina strojnikov

- Nove oblike dela ZSJ v letnikih
- O problemu množičnih akcij na fakulteti

Takoj po uvodnih formalnostih je dosedanje predsednik fakultetnega odbora podal poročilo, ki so ga dopolnili posamezni diskutanti.

Poleg razprave o študijski reformi, ki prav gotovo ni še zaključena, je tekla beseda o novih oblikah v ZSJ; sicer niso nazakali le načela novemu fakultetnemu odboru. Da je študijska reforma v pogledu kvalitete in časa doštudiranja uspela, ni nobenega dvoma; ni pa dala industriji strokovnega delavca, ki bi imel neko vmesno kvalifikacijo med srednjimi in visokimi kadri. Zanimivo je, da si na višji tehnični šoli, v Mariboru večina diplomantov poišče delo v industriji, medtem ko se na ljubljanski strojni fakulteti le neznaten del študentov odloči za prekinitve študija. Sicer pa se pojavljajo prvi sadovi kritike tega stanja in se iz tovarn in zavodov zanimajo tudi za diplomante prve stopnje. Seveda pa niso le v podjetjih krivi, tudi študent prihaja v službo s predsodki; že takoj spočetka hoče odgovorno zaposlitev itd. Tu mora vskočiti ZSJ.

Partizanski marš je množična akcija, saj zajame vse študente že v pripravi, zato vsaj za to fakulteto ni bojazni, da bi se ZSJ omejevala zgolj na eno ali dve posamezni akciji in bi vse ostalo delo ZSJ zamrlo. Nujno pa je še globlje prodrati z delom v samem letniku. Zlasti zadnja leta prihajajo na fakulteto študentje, rojeni med vojno, torej študentje, ki so vojno sami občutili, a vendar nimajo pravega osebnega odnosa do NOB, nimajo več lastnih doživetij.

Partizanski marš, kot bo letošnji na Sutjesko, vsekakor odigrajo svoje poslanstvo.

Ko že govorimo o novincih, naj povemo še to, da opazamo po vpisu, vsaj v prvem semestru, mrtvi hod. Delo v letniku se razgiba šele v drugem semestru; tudi letos se je to kljub tednu novincev ponovilo. To mrtvilo v prvem semestru bo treba odpraviti z delom v letniku. Prav tako bo morala ZSJ organizirati študente tretje stopnje, ki so doslej bili nepovezani. Upoštevati bo pač treba njihove specifičnosti. Diskusija je nadalje pokazala, da študijska reforma odpira nove probleme v delovnih brigadah. Predvsem nastajajo deformacije pri agitaciji, ko poudarjamo (le preveč!) materialne koristi, ki jih brigadir sicer ima, ne smemo pa jih postavljati v prvi plan. Predvsem mora imeti brigadir maksimalne ideološke koristi.

Glavna ocena skupščine: ekspeditivna in zbrana okoliš problemov, ki so res aktualni.

L. VUGA

Partizanski večer

V predavalnici fakultete za elektrotehniko so študentje strojništva 25. aprila priredili partizanski večer, katerega se je udeležilo precej študentov in kot po navadi tudi študentke šole za zdravstvene delavce. Ta manifestacija je bila ena izmed prireditvev v okviru proslave dvajsetletnice bitke na Sutjeski, kamor bodo na partizanski pohod kmalu krenili strojniki.

Na prireditvi je prvi govoril tovariš Janez Mezek, ki je lani na pohodu po Primorski študentom strojništva podaril puško, s katero se je boril v NOB. V zahvalo so mu študentje takrat podarili radijski aparat. Zaželel jim je mnogo uspehov v življenju in jim čestital ob prvem maju. Njegov kratek ampak iskren nagovor je izzval viharen aplavz.

Potem so o pomenu partizanskih pohodov govorili general JLA Dušan Svava-Dule, general Brec in tov. Janko Rudolf, ki je med drugim dejal: »Partizanski pohodi — to so najdragocenejše moralne vrline naše revolucije.«

Dekan dr. ing. Struna je v svojem pozdravnem govoru poudaril, da se je treba pete ofenzive spominjati vse — »dok Sutjetska voda teče« — in pri tem pokazal na tekst poleg zastave.

Eden od preživelih borcev s Sutjeske, danes kapetan JLA, je evociral svoje spomine iz teh težkih dni. S preprostim, enostavnim pripovedovanjem je navdušil prepolno dvorano.

O partizanskem pohodu strojnikov bomo objavili krajši zapis, ki ga bo napisal eden naših sodelavcev, ki se bo pohoda tudi sam udeležil.

Jonović Ratibor

ELEKTRO — CELJE Celje

dobavlja potrošnikom električno energijo po najugodnejših pogojih; projektira, gradi in opravlja montažo daljnovodov, krajevnih omrežij in transformatorskih postaj; opravlja vsa instalacijska dela, ki spadajo v električno stroko.

Lepo mrtvo mesto Dunaj

Tako je to avstrijsko prestonico označil Sartre. Lepo mrtvo mesto Dunaj... Kakšno resnico je povedal! Sprehobil sem se skozi Schönbrunn, ta dvorec Habsburžanov, sprehobil sem se skozi podobno palačo — Belvedere, skozi te neskončne vrste soban, in čutil vsak hip težko, nemo govornico zgodovine. Dvoje ogromnih zgradb, ki ju danes pozivljajo le še večna reka obiskovalcev, njun stoletni zgodovinski sloves in končno njune arhitektonske posebnosti. To je vse; le zato ta dva dvorca nista nagrobna spomenika sama sebi, le zato še nista popolna mrliča. O, seveda, omeniti je še treba, da so že nepregledno vrsto solzavih zgodovinskih filmov posneli po njunih prostranih vrtovih, na njunih stopniščih in med njunimi marmornimi stebri. V Schönbrunnu še danes prirejajo »gala sprejemek«. In v palači Belvedere so tudi sklenili mirovno pogodbo pred dobrimi šestimi leti... Nekaj se vendar še dogaja okrog teh dveh spomenikov, ni kaj reči.

Toda današnji svet, današnje dogajanje je že zdavnaj obrnilo svoje zanimanje v druge smeri. Ko je umrla monarhija, je umrl Dunaj, so umrle tudi vse te njegove palače. Kak Avstrijec utegne ob sprehodu skozi avdijske prostore Franca Jožefa v Schönbrunnu s tožnim vzdihom zakoprneti po dobrih starih časih slovesa. Kak Francoz nemara samozadovoljno pomisli, kako je po istih prostorih nekoč trdo koračil Napoleon. Kak Nemec se morda zasanjano ustavi v dvorani, kjer je pred cesarico nastopil šestletni Mozart. In kak Jugoslovian, kak Slovenec, pa se ob pogledu na ves sijaj, na morje dragotin, nemara vpraša, kolikšen del tega bogastva je moralo nekoč prispevati njegovo lastno ljudstvo...

Ce človek stopa po sloviti Ringstrasse, mimo Starega gradu, mimo Novega gradu, mimo parlamenta, Burgtheatra, mestne hiše, univerze, mimo teh masivnih zgradb, ki so jih postavili davno v prejšnjem stoletju, ko da bi naj večno oznanjale veličino in neminljivost Habsburga, ko človek torej stopa mimo teh črnih zidov, se za gotovo znova spomni Sartrovega izreka. Da, lepo in mrtvo mesto Dunaj. Ni lepo samo zaradi svoje bogate urbanistične dediščine in geografske lege, ni mrtvo

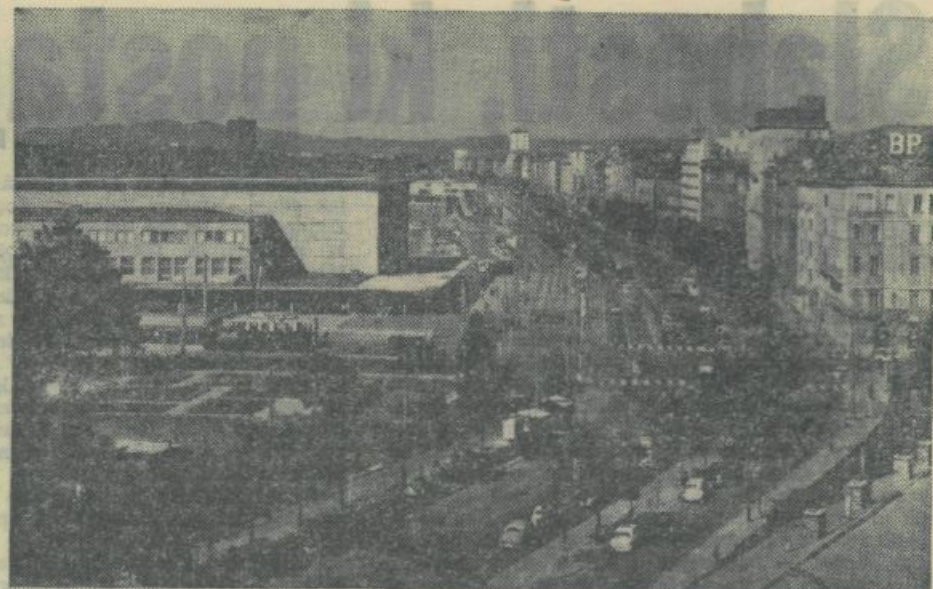
samo zaradi tradicije, ki je danes res že mrtva tradicija; lepo je tudi zaradi sodobne ureditve ponekod in mrtvo tudi zaradi splošne nedejavnosti v sedanjem družbenem in kulturnem življenju.

Žalostna usoda umetnika

Obiskal sem nekega pisatelja, ki je dobil že več literarnih nagrad, na njegovem domu. Hiša v mirnem predelu mesta, stara hiša s častitljivim obeležjem. Stanovanje samo v enakem starinskem slogu, s potemnelim pohištvom in tapetami, mračno in otožno, da sem se nehote vprašal, kakšen neki mora potem biti njen samski prebivalec. Ko sem se pozneje poslovil od njega, sem vprašanje celo še razširil: kakšna neki je vsa Avstrija, po neslavnem koncu monarhije, v svojem nevtralnem političnem položaju in s svojim dvomljivim družbenim sistemom? Pisatelj ni tožil zgolj nad neveselo usodo umetnika, ampak nad nezavidljivim položajem intelektualca v meščanski družbi nasploh. Bil je marksist in kot tak je analiziral družbo, v kateri je živel, po metodah, ki omogočajo najobjektivnejšo raziskavo nekega problema. Ta družbena kritika ni bila toliko odraz njegovega nezadovoljstva nad družbo, ki mu je kot pisatelju, kaj šele kot umetniku, ni hotela priznati zasluznega imena in mesta prav zaradi njegovih naprednih gledanj, ta kritika je bila v prvi vrsti onemogel krič razgledanega človeka, ki mu vsa družbena ureditev do minimuma zožuje krog lastnega duševnega obstoja.

Avstrija spada danes med tiste dežele, ki so v zadnjih osmih letih, v zadnjih desetih letih, dosegle najvišji porast v gospodarskem razvoju. Ogledal sem si recimo hidroenergetski sistem visoko v Alpah, pod Grossglocknerjem, po svoji višinski legi je prvi v Evropi, ogledal sem si vso to gnezdišče moderne tehnike, ki so ga pred leti pokazali na primer tudi Hruščovu, in nekoliko sem lahko že po tem presodil, kaj ta dežela lahko doseže na gospodarskem področju. A bil sem tudi v Salzburgu; skupaj z neko skupino sem se udeležil sprejema pri mestnem županu (spet v dvorcu iz davnih časov, v dvorcu Mirabell), kjer je vsak izmed nas dobil za spomin zajetno knjigo o razvoju mesta. A tudi brez te knjige se dá ugotoviti, kolikšen je napredek. Nič drugače ni z Dunajem; tudi tam so gradili, gradijo in pripravljajo še nove, večje načrte. Ni kaj reči, dežela se gospodarsko lepo vzpenja. Človek, ki mu je materialni procvit življenjska maksima, se ne more pritoževati nad razvojem.

Toda kakaj se je pritoževal pisatelj, ki sem ga obiskal? Zakaj je za Sartra Dunaj zgolj lepo mrtvo mesto? Na marsikaterega Jugoslovana, ki pride prvič v kako visoko razvito deželo, recimo v Zahodno Nemčijo, lahko tamkajšnji standard napravi močan vtis. Saj nemški »gospodarski čudež« ni prazna beseda. Tehnika, ki je že pri nas dosegla nesluten vzpon, je tam še mogočnejša. In prav ta tehnika, ta splet elektronke in atoma, je danes problem, ki toliko razmišljamo o njem. Kako ta vpliva na neko družbo? S tistim dunajskim pisateljem sva spoznala, da tehnika sama po sebi pomeni naš obstanek. Če nekomu danes več ni treba cepiti drv, ker ima pač centralno kurjavo in mu preostaja zato časa, da recimo poslušajo ob gramofonu Beethova ali Čajkovskega, že lahko vidimo pomen prav te sporne tehnike. Saj prav ta je prinesla mnogim ljudstvom tolikšen materialni napredek. Toda ne razvija se samo tehnika, z njo se razvija tudi družba. In kam gre njen razvoj? Kam jo pelje ves materialni procvit?

Dunaj — nekdanje mesto dunajskih melodij, sedaj pa mesto predvolilnih mrzlic.

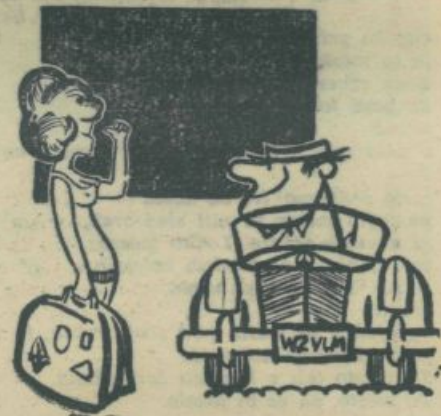
Domovina — banka

Lepo mrtvo mesto Dunaj. Lepi mrtvi Zahod, sem včasih dodal v svojih mislih. Oziroma, lepe mrtve dežele, ki sem jih obiskal in spoznal. Občudoval sem marsikaj pri njih, naučile so me mnogo, vzljubil sem jih po svoje, vzljubil njihove delovne ljudi, ki morajo kljub vsemu blagostanju delati tako trdo, kakor je treba delati tudi vsepovsod drugje, a nikoli nisem pomislil, da bi se komu iz neke tuje dežele socialističnega karakterja splačalo ostati tam. In to nikakor zgolj zato, ker je pač vsakomur domovina najdražja. Sicer pa vidimo tako ali tako tudi pri nas, koliko ljudi imamo, ki sanjarijo o »zlati Ameriki«, o »zlati Nemčiji«. In kolikor manj so poučeni o življenju v tistih deželah, toliko boljše se jim zdijo. Skratka, za take ljudi domovina ni domovina, ampak samo nekaka banka, ki z njo niso zadovoljni, ker jim po njihovem mnenju za vloge ne daje dovolj obresti. Da naš standard ne dosega nemškega, vemo vsi, in bilo bi zelo dobro, če bi vsi tudi razumeli, zakaj. Da imamo pri nas vrsto težav, vrsto napak, ki so tudi krive, da nam ne gre tako kot bi nam že lahko šlo, za to prav tako nismo zvedeli šele iz Titovega govora v Splitu. Da se pri nas ogromno ljudi še zmeraj ne zaveda, kaj vse jim daje naša družba in kakšne so na drugi strani spet njegove dolžnosti, to tudi ni nova stvar. A da se nekoč zaradi tega zaljubi v zamejsko Indijo Koromandijo? Ko bi le vedel, koliko barak in gnilih stanovanj je tudi po Zahodni Nemčiji, v Londonu, na Dunaju. Ko bi le vedel, da tudi tam cene zmeraj naraščajo, plače pa jih le stežka dohajajo.

Pa tudi če bi vedel za vse to, še zmeraj ne bi vedel najpomembnejše stvari. Namreč, kakšen družbeni položaj ima človek v »deželi, kjer se cedita mleko in med«. Če sem tamkajšnjim ljudem razlagal naš sistem delavskega samoupravljanja, sploh nisem prišel z njimi, kakor pravimo, v kontakt. To je bilo za njihove predstave nekaj nemogočega, nepojmljivega. Da bi tamkaj delavca nekoč vprašal? On dobiva svojo plačo, je zavarovan, a položaj tovarne, njen razvoj, njen napredek, njena proizvodnja, njeni presežki, to vse se ga prav nič ne tiče. Tam pojmov kot je »družba«, »delovni človek«, v vsakdanjem življenju ne poznajo. Tam je vsak le individuum, sam zase otok, le šibko povezan s celino družbe.

In zato, ko naletiš na nekoga, ki mu je Dunaj le lepo mrtvo mesto, ko ob tem spoznaš, da ni le Dunaj tako jezero mrtvila, morda zaslužiš, kje so vzroki za to. Ves gospodarski razvoj bi moral biti le pospešek za napredek splošne kulture, toda družba si je uredila sistem, ki je neodporen proti tehnokratizmu in duhovnemu poplivenju in sili zaprti proti vsem možnostim, ki jih je prinesel njen lastni materialni napredek. Svobodno gospodarstvo kapitala daje besedo le denarnemu velikašu, a ta velikaš skoraj zmeraj ni tak človek, da bi mislil na kaj drugega kot na to, da se vzpenja rdeča črta na grafikonu njegovega denarništva. Vse ostalo se zdi res le »vse preostalo«, nevažno, nezgodovinsko. Ta »raja« se zato ali spreminja zgolj v navadnega konzumenta ali pa se, če je više razgledana in kritična, čuti iz dneva v dan v bolj ozkem krogu lastnega obstoja, osamljena, kot pisatelj, ki sem ga obiskal na Dunaju. Zivota v tem začaranem krogu in z obupom spoznava, kako vse bolj postaja del nekega lepega, a mrtvega mesta. Drago Grah

Poljaki in avtostop

Priljubljen način študentskega potovanja je tudi na Poljskem avtostop. Vendar imajo poljski študentje z avtostopom precej težav, ker Poljaki nimajo veliko avtomobilov (imajo pa precej slabih cest!). Redakciji mladinske ilustrirane revije Dookota swiata gre zahvala za izredno populariziranje avtostopa. Redakcija je namreč dala natisniti posebne zemljevide Poljske; vsak zemljevid ima na platnicah narisane precej vidne znake »Stop«. Razen tega ima vsak avtostopar kupone, na katerih so označeni kilometri. Po prevoženih kilometrih da študent kupon šoferju. Zemljevid in kupone lahko kupi vsak poljski mladinec za nekaj zlotov. Precej visoka naklada zemljevidov in kuponov ter veliko zanimanje mladine za avtostop prinese redakciji kar precej denarja. Za ta denar kupijo darila, ki imajo kar precejšnjo vrednost, in jih podelijo šoferjem, ki so zbrali največ kuponov. Nagrade se delijo na veliki mladinski javni prireditvi, ki je navadno na prostem; v programu sodelujejo mnoge mladinske kulturno-umetniške skupine in športni aktivisti.

Način, kot ga uvaža redakcija Dookota swiata za potovanja z avtostopom, je zelo koristen, saj lahko mladinci za majhen denar potujejo po Poljski; prav tako pa so veseli tudi šoferji — »dobrotniki«, saj prejmejo za svoje usluge lepe nagrade.

Ivo Straki

Soočeni z resničnim življenjskim problemom

HELSINKI — Finski pisatelj Väinö Linna je prejel vabilo za sodelovanje na enajstem zasedanju Nordijskega sveta v Oslu. Njegovo sodelovanje na zasedanju tega sveta politikov in državnikov je dvojnega pomena; pomembno je zaradi vabila politikov književniku in zato, ker mu je ta svet podelil letošnjo Nordijsko nagrado za književnost.

»Upam, da bo Linnin primer ožunjal še ostale avtorje v pisanju resničnih življenjskih problemov, ter se ne bodo več spuščali v tako imenovane lažne estetske oblike«, je dejal profesor Victor Swanberg, v govoru, ki je bil namenjen pisatelju in njegovemu delu. Ko je v nadaljevanju svojega govora predstavil pisatelja Nordijskemu svetu, je omenil pravkar končano trilogijo »Tukaj, pod Severno zvezdo« (ravno za to delo je prejel to visoko priznanje) in dejal: »Objektivni celoten in svobodomiseln opis resničnega življenja v tej sili polni prozi, ki nosi nekeje že epska krila, takoj navduši vsakega bralca. Dogodki in njihova kronološka ter psihološka razlaga so podani mirno in brez sile.«

Ahti Karjalainen, prvi minister Finske, je v svojem govoru Nordijskemu svetu podelil pomembnost visoke nagrade finskemu pisatelju. Dejaj je: »Mi Finci smo izredno počaščeni, ko smo izvedeli, da bo

prejel Nordijsko nagrado za književnost naš književnik. Menimo, da je Linna trenutno najnaprednejši finski pisatelj in si to visoko priznanje vsekakor zasluži. V svojem delu nam je povedal vse tisto, kar smo več ali manj pogrešali pri vseh ostalih pisateljih. Storil je veliko uslugo literaturi, literaturi Finske in vsemu človeštvu. Väinö Linna je kot pisatelj, umetnik in opazovalec finskega življenja zrasel s časom, v katerem živi.«

Medtem ko je sprejemal nagrado, ček za 25.000 novih finskih mark, se je pisatelj Linna, znan kot izvrsten govornik, v kratkem govoru zahvalil za visoko nagrado. Podčrtal je važnost Nordijske nagrade za književnost (to nagrado so pričeli podeljevati šele pred dvema letoma) ter dejal, da je ta nagrada važna za vso nordijsko književnost.

»To je važna oblika sodelovanja nordijskih narodov in vodi k zanimivemu sodelovanju, ki vodi k skupni literaturi.« Linna je govoril o pomembnosti literature za človeka ter dejal, da je literatura vedno ogledalo življenja:

»Mislim, da je že vsem znana stara resnica, ki je bila že tolikokrat ponovljena — literatura vodi ljudi in narode k zbližanju. Verjemite, da so nekeje ljudje enaki, življenje jih razlikuje le zaradi njihovih različnih življenjskih okoliščin.«

Joco Znidaršič: Maj

Umetnost in publika

IRENA
ŽERJAL

Mnogo je poti, po katerih skušajo umetniki priti do svojega občinstva in jim približati svoje stvaritve. Skoraj vsaka umetnost, ki hoče imeti svojo publiko, pride večkrat do svojih negacij in konfliktnih kompromisov. Če je umetnost polnost idej in močan ustvarjalni in ustvarjajoči tok, je nobena ovira ne more zatreti in uničiti, če pa je le zunanja manira in efemerna poza, je pač ni škoda.

V našem času si skoraj vsaka vrsta umetnosti izbira poti do občinstva in te poti so zelo različne. Pri tem uporabljajo umetniki tiste metode, ki se jim zde za doseg vsakega cilja najbolj primerne in efektne. Zgodi se, da so metode zelo cenene reklamni trikovi; včasih je način približanja publiko povsem psihološko preračunan in zgodi se, da postane način pristopanja umetnika zase.

Vedno so tehnični trikovi, očitni ali ne, obstajali; prilagodili so se trenutni adekvatni obliki umetniškega dela, se včasih prelevili v mondenost in trenutno modo, včasih pa tudi prerasli zgolj reklamni cilj in presegli meje, ki so si jih avtorji zastavili. Nič nas ne moti, če so propagandni trikovi zgolj metoda pristopanja k publiko, čim pa začno umetnost prilagajati povsem nebitnim in trenutnim kapricam nekega okolja in časa, se vse dogajanje in delovanje izrodi v nesmisel.

V povojnih letih se je morala gledališka umetnost najbolj boriti za svoje občinstvo in iskati razne poti, da bi obdržala svoje gledalce. Način podajanja umetnine se je v kvalitetnih modernih stvaritvah prenovil. Spremenila se je struktura drame, spremenil način podajanja likov in sedanji način gibanja po prizorišču je zelo podoben baletnim gibom. Statika in dinamika grupacij in posameznikov nista več samo »posnemanje ljudi iz življenja«; vse izžareva neko interno skladnost s predmeti, prostorom in tempom dogajanja. Nehote se nam v zaznavanje vsilijo neke nove dimenzije in svojska doživljanja. Najbolj intimno posredovanje dramskega dela občinstvu je gledališče v krogu, prevzeto iz grške antike. Tako predvajana umetnina lahko vzgoji celotno

gledalčevo osebnost s svojimi zvočnimi, vizualnimi, prostorskimi ter svetlobnimi učinki.

S takšnim pristopanjem k svojemu občinstvu delo lahko samo pridobi na svoji sugestivnosti in umetniški vrednosti. Mišljeni so pri tem postopki modernega gledališča, ki je kljub vsem očitkom doseglo velike uspehe.

Odpovedali pa so njegovi poskusi, da bi se afirmiralo s pomočjo filma in televizije. Afirmiralo se je mnogo gledaliških igralcev in nekaj režiserjev, gledališka dela kot taka pa se niti na televizijskem niti na filmskem ekranu niso mogla afirmirati. Podajanje potencirane patetične mimike, izrazitost gibanja, pozerstvo, ustaljena statičnost scen ter celovitost slike — izraziti elementi dramske umetnosti — se v ateljejskih spremene v grotesko, če niso popolnoma prenovljeni in si ne snamejo gledaliških mask. Ne smemo pa prezreti, da se posamezne umetnostne zvrsti lahko vskladijo in vplivajo druga na drugo; seveda film ni dal gledališču tišega, kar je od njega prevzel. In v svoji vni, pridobiti si čimveč gledalcev, je začel v ceneno prodajo banalnih trikov in idolov. V svojem razponu mu je tehnokrasko in skomercializirano okolje vsililo vrsto pojavov, ki so ga omejevali in še vedno zavirajo njegov umetniški razvoj.

Film je bolj sugestiv kot knjiga, občinstvo raje gleda dinamično in kričeče izoblikovano zgodbo, kateri pasivno in sproščeno sledi, kot »suhoparne« in »filozofirajoče« romane; saj si nihče v današnjem svetu ne želi postati »knjižni molj« in si »prenapeti možgane«.

V zgoraj navedenih primerih filmov gre torej za prilagoditev umetnosti naivnim in docela zmanjšanim estetskim zahtevam manj razgledanega in estetsko razvitega gledalca; tisto, kar bi moralo biti samo zunanja propagandna oblika, je že ta lažna

umetnost absorbirala pod geslom, češ da je to umetnost za široke množice.

Občinstvo se je začelo navduševati nad nazornimi, bujnimi fotografijami in s tem postalo neodporno pred poplitenjem svojih estetskih sposobnosti, kar je reklamna propaganda dosegla s pomočjo zunanjih indiskretnih učinkov čutnega draženja na račun globine in intenzivnega miselnega poleta.

Fotografija je v raznih dimenzijah in stilih začela konkurirati upodabljaljoči umetnosti. Ta pa je iskala nove izrazne poti v raznih — izmih, v postopnih fazah je nakazala neizmerno možnost upodabljanja sveta v vseh umetnostih vrstah, sama pa je izostrila svoje — izme v skrajno subjektivno upodabljanje in brezvezno-šablonsko-nerodno relativizacijo svojih možnosti.

Umetnost vsekakor ne more a priori biti sredstvo uveljavljanja nečesa, kar z njo nima direktnega humanega stika. Se večji cilj in obenem pobuda za razvoj ji je bila življenjska resnica.

TEKSTILNA TOVARNA

SVILANIT

KAMNIK

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA PROIZVODNJO FROTIRJA

PROIZVAJA:

Brisače raznih dimenzij, barv in vzorcev

Brisače z emblemi in napisi za hotele, ladje, bolnišnice, ustanove, podjetja itd.

Damske in moške plašče za plažo in dom

Damske jope iz tiskanega frotirja

Lepljeni frotir za opremo kopalnic

Odeje iz frotirja

Kopalne rjuhe

Kopalne blazine

Damske torbice za plažo

Damske natikače za plažo

Pri nakupu izdelkov iz frotirja glejte na naš zaščitni znak, ki vam je jamstvo za odlično kakovost in sodobno izdelavo.

ZGREŠEN POUK

Ob novem jugoslovanskem filmu »Zgodnja jesen«

Ce me hoče kdo o čem poučiti, je prvo, kar zahtevam od njega, to, da je razumljiv. Sicer je ves njegov trud nesmiseln. Moj posluš zanj pa je čista izguba časa. Pri umetnosti je stvar še nekoliko drugačna. Delo, ki poučuje, navadno ne zadene prave strune pri svojem bralcu oziroma gledalcu. Če pa pri tem ni niti razumljivo, ali pa je toliko naivno in samo sebi nasprotno, da mu enostavno ne moremo verjeti, je gotovo zgrešilo svoj namen. To velja končno tudi za filmsko umetnost.

»Zgodnja jesen« režiserja Toma Janjića je nedvomno film, ki ima umetniške pretenzije. Poleg tega je film, ki skuša biti sodoben. Saj je posegel po sodobni, celo nekoliko delikatni temi — ločitvi.

Avtorju, ki se loti takšnega problema, je treba priznati pogum. Toda ko zapuščamo kinodvorano, enostavno ne vemo, pri čem smo. Čutimo, da nam je hotel avtor v filmu nekaj povedati (le redko tudi izpovedati), da nas je hotel celo o nečem poučiti, toda kaj naj bi to bilo, si preprosto nismo na jasnem.

Film se skoraj izključno omejuje na trenja, njihovo jedro je vedno hčerkin upornost; prav glede te pa nastane temeljni nesporazum med režiserjem in gledalcem. Postavlja se namreč vprašanje, ali ta resnično izvira iz bolečine zaradi nepopolnosti družine, resničnega pomanjkanja in potrebe po pravem očetu. Režiser se je v filmu očitno trudil, da bi gledalca prepričal o tem. (Hčerkin odgovor materi: Zakaj pa sta se ločila? Prej nista bila sama; hčerkin pot k očetu idr.) Gledalec pa tem režiserjevim prizadevanjem ne verjame in to iz čisto preprostega razloga: ker si ne dá dopovedati nečesa drugega, česar sam ne verjame; verjame pa le tisto, o čemer se prepriča na lastne oči.

Tako vidi gledalec v filmu predvsem hčerkin nesramnost, razvajenost in egoizem. Bolečina, na katero kaže režiser, pa ostaja zanj zgolj igra. Eden izmed načinov, s katerimi skuša pretrgati nastalo zvezo med svojo materjo in zdravnikom. Da so ti načini pri njej lahko celo banalni, nam pričajo poslednji prizori filma.

Režiser je hotel torej postaviti v ospredje problem ločitve. Gledalec pa s tem nima kaj početi; v filmu vidi namreč vzgojni problem. Režiser govori o nečem, česar mu gledalec ne verjame, ne razreši pa tišega, kar gledalec od njega pričakuje. Pouk je torej zgrešen.

Zaradi tega ne moremo filma kot celoto označiti za umetnino. Da pa bi bil film sodoben, ne zadošča samo dejstvo, da obravnava sodoben problem. Tu je važen predvsem pristop, ki ga imata režiser in scenarist pri oblikovanju tematike, kot tudi sama izdelanost filma, ki naj zagotovi obveznost gledalca, da sam zavzame določeno stališče ob prikazanem problemu. Tu pa stoji film na dokaj trhljih nogah. Predvsem so liki v filmu bledi. To velja tako za mater, za katero ne vemo ničesar drugega kot to, da je ločena žena, da je neodločna in da razvaja svojega otroka. Se huje je pri očetu. Z njim sta režiser in scenarist opravila kar mimoregrede. Označila sta ga za malce priletnega lahkoživca. Tudi krivdo za ločitev sta, kot vse kaže, enostavno zvrnila nanj, pri čemer se nista potrudila, da bi ločitev, vsaj malo, tudi pojasnila. Skratka, slednje sta odpravila kar brez komentarja. Poseben problem v filmu je lik hčerke. Temu zaradi njegove neživljenjskosti enostavno ne moremo verjeti. Dekle živi v družbi svojih kolegov, pravih gimnazijskih divjakov, je pa prava bela vrana med njimi. Sama je vendarle nekje že dorasla, njeno obnašanje pa bi lahko pripisali predšolskemu, kvečjemu še osnovnošolskemu otroku. Tudi lik zdravnika Saše je čisto neizrazit. Ob takšnih slabostih je film seveda malo verjeten, kaj šele obvezen; s tem pa bi tudi težko rekli, da je v resnici sodoben.

Iz svojih bledih vlog so igralci iztisnili kar največ mogoče. Tako so na posameznih mestih, v preprostih življenjskih prizorih (prizori med dijaki, prizori pričakovanja, ljubezenski prizori), celo prepričali. Polnokrvnosti pa svojim likom seveda niso mogli dati. Režiser Toma Janjić je tudi tokrat pokazal dobro tehnično znanje, zaradi katerega je uspel obdržati film nad črto najnižje filmske plaže. Poglavitnih vsebinskih napak filma pa s tem seveda ni mogel odpraviti.

Film si je postavil nekakšen motto v verzih pesnika Ujevića: »Kako težko je biti slab, kako težko je biti sam in biti star, a biti mlada«. V njih je skrita neka resnica. Dejstvo pa je, da ji bolestnost (edino tako lahko označimo obnašanje hčerke) ne more biti protitež. Prava bolečina pa vedno najde tudi pot do razumevanja.

Ingo Paš

Twist in jazz

Toda v Soči ni bilo plesa

Prva stvar, ki me je presenetila na reviji študentskih zabavnih in jazz ansamblov v Festivalni dvorani — SOCI, je bilo razmeroma precejšnje število obiskovalcev. Zakaj prireditelj, ki sta jo v petek 26. aprila organizirala kulturna komisija pri ZSJ in pa naše glasilo Tribuna, je bila vsekakor vredna obiska. Kaj pravzaprav premorejo naši vrstniki na področju zabavne glasbe in jazz? — To je vprašanje, ki bi moralo zanimati vsakega ljubitelja glasbe v našem mestu, in prebrčan sem, da je teh več kot 400, kolikor se nas je zbralo na reviji amaterskih jazz ansamblov v elitni ljubljanski plesni dvorani. Nedvomno je za to precej kriva pomanjkljiva reklama za ta sicer dobro prirejeni večer, ne strinjam pa se z mnenjem nekaterih, da je v Ljubljani malo takih mladih ljudi, ki bi hoteli poslušati svoje vrstnike, ne da bi mogli plesati ob tej glasbi.

Kaj premoremo?

Torej, kaj premoremo mi — ljubljanska mladina — v zabavni glasbi in jazzu? Veliko ali malo, dosti ali nič? Tvegano in nevarno bi bilo odgovarjati na to vprašanje. Nekateri poslušalci petkovega večera so bili morda razočarani, drugi spet prijetno presenečeni, tistemu pa, ki vsekozi spremlja amatersko glasbeno življenje v Ljubljani, je bil petkov večer revija, ki nam je pokazala, kdo je kaj napredoval in koliko! Pri tem vprašanju pa lahko vsaj v enem smislu zatrdno odgovorimo; namreč — da nihče ni nazadovall! To tudi ne bi bilo prav pri tako mladih glasbenikih, ki so nastopili v petek v SOCI. Kajti bolj ko mlad človek dozoreva, več si želi od glasbe, tako kot poslušalec, še bolj pa kot izvajalec. Če k temu prištejemo še navdušenost in zavzetost, karšno lahko prispevajo samo mladi, potem nas glasbeni večer v SOCI ne bi smel razočarati. In zadovoljni smo, da zdaj lahko ugotavljamo:

Niso nas razočarali

Prvi so se povzpeli na oder člani orkestra Shadows s pevcem Perom Dimitrijevičem. Na sporedu so imeli klasični repertoar z ljubljanskimi mladinskimi plesov: tixieland, twist in madison. Pokazali so, da so se vestno pripravili in so imeli dobro naštudirane aranžmaje, vendar pa jim zamerimo, da se niso potrudili pokazati kaj več kot solisti. Imeli so precej swinga (Dixieland številka I.) in precej rome. Pri prvih dveh popevkih, ki jih je pel Pero Dimitrijevič, njihov stalni spremljevalec na študentskih plesih v Na-

selju, so zaigrali v nekoliko prehitrem tempu, česar pa jim nihče ni preveč zameril, saj niso plesali. Pero je bil dober, toda ne preveč izviren. V celoti je orkester pokazal, da dobro obvlada svojo zvrst.

Za Shadowsi je nastopil ansambl Combo, ki je imel tokrat v svoji sredi dva vokalista: »belo rožo iz Atena« — Ivanko Kraševac ter mladega obetajočega Lada Leskovarja. Lado je tokrat nastopil v novem okolju, ker je na petkovem večeru za svoj nastop izbral tri malone klasične kompozicije jazza: Summertime, Pennies from heaven in pa My funny valentine. Pokazal se je torej v povsem drugi luči kot ga poznajo poslušalci radia: pel je jazz. Prva in zadnja izmed omenjenih treh skladb sodita med najboljše zapete pesmi v Ladovem repertoarju sploh, in to je potrdil tudi minuli petek; zlasti pri očarljivi My funny valentine nas je potegnil za seboj, to pa je največ, kar pevec lahko doseže pri občinstvu. Lado Leskovar je po nastopu izjavil, da se je kar dobro znašel s »kombovci« in da bi rad pel še več jazz kot doslej, predvsem bi rad kaj posnel na radiu. V isti sapi pa je povedal tudi, da se sam še ne čuti dovolj zrelega, da bi snemal jazz skladbe z radijskimi glasbeniki. Naj pripomnim, da v tem smislu morda res še ni zrel, a da mu do takšne zrelosti ne manjka dosti. Končno je Lado še poudaril, da pozdravlja vsake prireditelje kot je bila petkova; tudi drugi nastopajoči so izjavili: »Takšnih srečanj čim več!« Orkester Combo se je postavil z dvema dokaj izvirnima in sodobnima aranžmajema (Vprašaj, Lady is a tramp), drugače pa je imel precej slab ritem, čeprav je bil basist Marko Brifah dober.

Kvintet MT je bil eden izmed tistih zasedb, ki so se našle in skupno pripravile posebej za ta večer zabavne glasbe. Presenetili so z dokaj nenavadno zasedbo (vsaj pri amaterskih orkestrih) in — kot so v uvodu sami poudarili — tudi s precej nenavadno glasbo: jazzom, kakršnega so igrali v ZDA v štiridesetih letih. Precej težavne aranžmaje za harmoniko in klarinet sta »Endia« Goršič in pa Mitja Kajfež (Mt) odigrala skorajda brez napake. Mitja Kajfežu se je poznalo, da je v zadnjem času posvetil precej časa svojem instrumentu in je bil tokrat dober: svojemu igranju je dal več doživetosti in neznosti ter ga je bilo veselje poslušati. Klavir in ritem nista zaostajala.

Kot predzadnji orkester smo poslušali Albatrose. Pri njih bi omenil le, da so precej presenetili z bosso novo; izvedbi in aranžmaju skladbe Desafinado nimamo kaj zameriti, čeprav je bil sicer pevec Miha Jazbinšek precej slab.

Na koncu smo dočakali še težko priča-

Orkestrom so se pridružili vokalni solisti in se skušali tudi v jazzu. Lado Leskovar je v interpretaciji treh standardov iz sveta jazza dokazal, da ima veliko smisla tudi za ta način interpretiranja.

kovani Kvartet Tomažević — fantje so nam namreč obetali mero čistega jazza. Orkester so sestavljali: pozavnist Peter Hudobivnik (Peresce), pianist Miha Tomažević, basist Marko Brifah in bobnar Marjan Loborec. Čeprav so mnenja precej deljena in je ta ansambl težko primerjati z drugimi, ki so nastopili v petek zvečer v SOCI, je bil po mojem mnenju Kvartet Tomažević najboljši ansambl večera. Za to imajo skoraj enake zasluge skoraj vsi štirje člani kvarteta. Trudili so se, da bi nam igrali kar se dá sodoben jazz in to jim je delno tudi uspelo. Pozavnist Peter Hudobivnik je pokazal, da napreduje in da veliko obeta. Zlasti Lauro je zaigral s srcem in z veliko občutka. Navdušil nas je tudi pianist Miha Tomažević. O drugih dveh pozneje.

Po končanem nastopu vseh najboljših ljubljanskih amaterskih ansamblov (pogrešali smo kvartet Dragana Popovića) je bil v SOCI do pozno v noč jam session. Nastopajočim glasbenikom sta se pridružila še kitarista Marinko Janković in Ferlež Milan. To omenjam posebno zato, ker kitarar v uradnem delu večera ni dobila pravega mesta.

In še za konec

Vsi nastopajoči so bili navdušeni nad petkovo prireditvijo, a tudi občinstvo si je marsikdaj ogrelo dani. Pridružujemo se željam številnih navzočih, da bi bilo takšnih revij in jam sessionov čim več, saj ne pomenijo le razvedrila mladim ljubiteljem glasbe, temveč so tudi velika vzpodbuda za napredek zabavne glasbe in jazza. Mladina na plesih namreč vse premalo posluša, kaj igrajo in kako, tako da tudi izvajalce premalo skrbi, kaj bodo igrali in kako. Razumljivo je, da je težje zadovoljiti poslušalca kot pa plesalca. Omeniti velja še, da je bila dva dni pozneje, to je v nedeljo zjutraj, v dvorani kina Union podobna revija mladinskih ansamblov. Če ena lastovka ne naredi pomladi, morda jo bosta pa dve?

POSUŠALEC

Op. ur. Nastop na reviji zabavnih in jazz ansamblov so obljubili tudi ansambl Stompers, Kvartet Dragana Popovića in Solisti, vendar so zaradi objektivnih razlogov udeležbo odpovedali.

Charlotte Armstrong

Kaj bi storil ti?

3

Bila sem popolnoma zmedena, saj sem videla, kaj se dogaja. Nekega strašnega jutra sem ji poskusila povedati, da sem jaz zaljubljena vanj. Moja sestrčna pa me je samo pogledala s svojimi zelenimi očmi. Mislija je, da sem ga samo poveljevala. Ni se mi pustila nadlegovati.

Domnevala sem, da je videla tam pri naslednjih vratih brezskrbnost, varnost in mir — za Eddiejem in po vseh newyorških peripetijah. In... kaj sem mogla jaz ob tem? Morda se je vanj res zaljubila. Morda je vse prav tako... Ne vem. Jaz sem preprosto opazovala, kako mi ga je trgala izpred oči. Videla sem, da se je John Lockhart vanjo zaljubil. Potem sta se zaročila in teta May mi je to povedala. Morala bi biti na svatbi in jima dati darilo. Jaz pa sem vse to odklonila.

Zavedala sem se, da sem v tem položaju popolnoma sama. Morala sem kupiti poročno darilo in ljubko iti preko te poroke ter svojo muko skriti, kakor sem pač znala. Morala sem se obnašati kar najlepše. Spominjati sem se morala, da me John pozna kot veselega otroka in morala bi mu ohraniti to za zmeraj. Morala sem šteti leta in razumeti, da

jih sicer imam dvaindvajset, da pa jih ima on vendar že petintrideset; te vrzeli bi jaz ne mogla napolniti in moja vdanost bi bila kljub vsemu zmeraj stara trinajst let. Morda boste razumeli, kako sem po vsem tem sovražila sestrčno Marcio, neomajno in divje, in ne dá se povedati, kako sem molila, da bi bila boljša in močnejša....

Deset dni pred poroko sem se peljala z avtobusom — sama z vodilom v srcu. Bila sem utrujena in nisem mislila na nič, ko sem ob avtobusu nenadoma zagledala Eddieja McNaughtona tako živega, kakor sem živa jaz.

Zavpila sem in potrkala po okenski šipi. To gibanje ga je opozorilo. Zagledal me je, me spoznal in se nasmehnil na tisti svoj stari pokroviteljski način. Skočila sem s sedeža, pozvonila in se začela prerivati k vratom. Preden sem prišla do njih, me je avtobus že odpeljal za celo ulico naprej. Tekla sem nazaj. Toda Eddie me ni čakal. Spraševala sem ljudi, opisovala sem ga, hodila po trgovinah. Nisem ga mogla najti. Kdo bi se spomnil vsakogar, ki ga sreča?

Ce bi bil v mojem položaju, kaj bi storil ti? Videla sem, kaj moram storiti. Toda vodilo v mojih prsih mi ni dalo nobene moči več. Šla sem domov in sem vedela, kaj se bo zgodilo.

Marcia je bila v knjižnici in pisala pismo. Če se mi je moje počutje tudi na zunaj poznalo, ko sem vstopila, sem morala biti utelešena nesreča.

»Kaj se je zgodilo?« je zdolgočaseno vprašala in si dala konico peresnika v usta.

Sem mogla storiti kaj drugega kot da je enostavno vse povem? »Eddie McNaughton je živ. Videla sem ga na ulici. On ni mrtev.«

Bilo je, kakor da bi prižgala vžgalico. Medle zelene oči so pričele žareti.

»Bila sem v avtobusu...« Začela sem, nenadoma pa sem se ustrašila. »Marcia. Ne morem pomagati. Videla sem ga!«

Začela je stiskati pero, nato pa je vstala. »Ti si pokvarjena lažnivka!« je hudobno rekla.

»Ne lažem...«

»Seveda lažeš! To, kar praviš — je nemogoče!«

»Ne, ni nemogoče. Zato ker je letalo zgorelo in niso mogli identificirati...«

»Ti si mislila na to, ali ne?« je zakričala. »Bledila si tu okoli voglov in mislila na to, dneve in tedne. O vseh teh nesramnostih, ki bi mi jih storil! Seveda si mislila na to. V redu, toda s tem ne

boš prišla daleč! Vsakdo ve, kaj je s teboj. Nora si na Johna Lockharta in požrla bi se od ljubosunja. Povedala sem mami... Videla sem, da boš pripravila kako sceno. Toda reči moram, da česa takega nisem pričakovala.«

»Morala sem ti povedati,« sem rekla, kolikor sem mogla mirno »Videla sem ga. Kako bi te mogla pustiti v bigamijo?«

»Bigamijo!« je vzrojila. »Kako moreš biti tako hudobna? Eddie je mrtev, mrtev, mrtev! In ti veš to tako kot jaz. Ti lažeš!«

Stric Paul je slišal prerekanje in vtaknil svojo glavo skozi vrata. »Oče,« je zavpila Marcia, »povedala je najbolj grozno laž!«

»Videla sem Eddieja McNaughtona,« sem ponovila. »On ni mrtev. Poskušala sem ga poiskati in govoriti z njim, pa nisem mogla.«

»Draga moja,« je rekel stric Paul, njegove prijazne oči so bile videti prizadete. »Draga moja Nan, kako moreš biti tako sigurna?« Sploh ni vedel, kaj naj stori.

»Izmišlja si,« je vpila Marcia. »Mojo poroko hoče preprečiti. Veš, da se ji John mota po glavi. Veš, da je bila vsa zelena. Johna poznaš in prav žal mi je bilo zanjo.«

Moje ubogo težko srce je bilo popolnoma na tleh. »Toda Eddie je stal tam na pločniku...«

»Morda,« je, poln upanja, dejal stric Paul, »je bila to samo kakšna halucinacija...«

Slabotno sem rekla, da mislim, da bi morali to zadržati. Komaj sem stala na nogah; ne lažem nikoli nisem lagala.

»Zadržati!« Marcia je pobesnela. »Ničesar nam ni treba čakati, in ona sama to ve. Človek, ki je stal na pločniku! Kakšen opis bi lahko bil? In John... oh, John... Kaj pravzaprav hočeš?« je vpila name.

»Hočeš, da čakava sedem let? To hočeš?«

Zamrmrala sem, da mi je žal, ona pa je še kar naprej hodila gor in dol po sobi. »Morali bi jo ustaviti pri tem. Morali bi ji poiskati zdravnika, oče, in jo poslati stran od tod. Nikoli nisem še videla kaj tako hudobnega in krutega! Ne smeš ji dovoliti, da bi povedala to blazno zgodbo Johnu. Zakaj moramo mi trpeti, če je ona ljubosumna? Zmeraj je bila.«

»Ne,« sem rekla.

»Lažnivka si!«

»Nisem bila vedno...« Toda nisem ji mogla govoriti. Njej ne...

INDEKS IN... ALPINIZEM

Verjetno mnogi študentje ne vedo, da je Barbara Lipovšek. Ščetinčin nedvomno ena od najboljših jugoslovanskih alpinistk, če že ne najboljša, in tudi v mednarodnem merilu gotovo med tistimi plezalkami, ki spadajo v vrhunski razred.

Barbara je študentka filozofske fakultete, oddelka za geografijo in pravkar končuje tretje leto svojega študija.

Svoj največji uspeh je skupno s svojim možem dosegla lani v Italiji, ko je avgusta preplezala »diretissimo« v Veliki Cini v Dolomiti. Ta vzpon je namreč šesta težavna stopnja, ki je do tedaj še nihče od Jugoslovancev ni preplezal.

Na vprašanje, kaj jo poleg alpinistike še zanima, je Barbara odgovorila: »Geografija ter glasba«. (Barbara igra klavir, in to ne slabo, za kar ima nedvomno zasluge tudi njen oče, ki je znan pianist).

Kaj misliš o reformi študija? »Jaz in ostali moji kolegi smo bili prvi poskusni zajčki. Leta 1960, ko smo pričeli s študijem, je bil namreč tudi na univerzo uveden nov način študija. Kar se tiče mojega študija, mislim, da se pri nas novi sistem ni obnesel. Včasih nismo prav vedeli, pri čem smo. Toda če pomislim na študije medicine, moram priznati, da se nedvomno še bolj občutili to spremembo.«

Ali je telesna vzgoja važna za študente? »Vsekakor, kajti vsako razmišljanje je študentu zelo koristno in zato je potrebna še večja propaganda telesne kulture na posameznih fakultetah.«

Ali igra tudi pri alpinizmu sreča kakšno vlogo? »Da, zelo so važne razmere, v katerih plezaš, razpoloženje, vreme itd.«

Kam najraje zahajaš v Ljubljani? »Na koncerte, v Opero in kdaj pa kdaj v Dramo.«

Koliko časa ti vzamejo treningi in priprave na morebitne vzpone? »Če hočeš dobro plezati, so potrebne tudi dobre priprave. Pozimi moraš telovaditi in si nabirati kondicijo v telovadnici, poleti pa hoditi na daljše izlete v gore. Mi alpinisti se pripravljamo tudi pod Smarno goro — Grmado (Turne nad Vižmarji).«

Gotovo imaš potem zaradi športa tudi težave pri študiju? »Seveda, sicer pa je to problem vseh alpinistov. Ne poznam nobenega, ki bi doštudiral v najhitrejšem možnem roku, pa čeprav ni bil slab študent.« (Morda bo Barbara izjema, kajti doslej je v redu opravila vse izpite).

Tvoji načrti za prihodnost? Na to vprašanje Barbara sprva ni hotela odgovoriti. Nato pa sem ji le »izsilila« odgovor, ki se je glasil takole: »Kmalu bom postala mamič, želim si, da bi bila deklica, oče pa si seveda želi fanta. Kasneje, morda čez leto dni pa nameravam znova pričeti s plezanjem.«

T. Z.

OBISK PRI ŠPORTNI ORGANIZACIJI FNT

Pred nedavnim so na skupnem sestanku komisije za telesno vzgojo in odbora športne organizacije na FNT pregledali svoje delo v tem letu. Na tem sestanku smo lahko spoznali, da je njihova športna organizacija ena najboljših na univerzi, zato smo v želji, da nekoliko podrobneje spoznamo njihovo delo, zastavili nekaj vprašanj dosedanjemu predsedniku športne organizacije Petru Glaviču.

Ali bi lahko nekaj povedal o vašem delu v letošnjem letu?

»Naša športna organizacija je bila že prejšnja leta, prav posebno pa to leto, zelo aktivna. Nismo se omejevali samo na

tekmovanja med letniki, oddelki, med fakultetami in uspešno sodelovanje na medfakultetnih prvenstvih, ampak smo iskali tudi druge oblike rekreacije študentov. Med najuspešnejšo obliko štejem izlete; v tem letu smo organizirali 11 izletov v različne kraje, med njimi tudi dva večdnevna. Teh izletov se udeležuje vedno več študentov, česar smo še posebej veseli. Poleg izletov smo priredili še dva smučarska tečaja na Jahorini in Krivavcu, v času letnih počitnic pa pripravljamo taborjenje v Makarski. Pred kratkim smo ustanovili športni klub z namenom, da bi se bolj poživili športno in rekreativno de-

Tretji v Beogradu

Po tridnevem tekmovanju (od 25. do 27. aprila) je bilo v Beogradu končano tradicionalno tekmovanje študentov elektrotehniške fakultete Jugoslavije — elekttriada.

Tekmovanje je odprl predstavnik organizatorja — Beograda, Srebrko Milosavljević. Nastopajoče je pozdravil in jim zaželel kar največ uspeha tako na spornih igriščih kakor tudi na fakultetah tudi dekan beogradske elektrotehnične fakultete, prof. Surutka. Med drugim je v svojem govoru dejal, da je važno, da danes, v eri profesionalnega — neamaterskega športa vidi na tem tekmovanju zbrane študente — športnike amaterje — ki bodo v viteskih borbah zastopali svoje fakultete in s tem tudi vzpostavili še tesnejši in prišrčnejši stik med posameznimi fakultetami naše države.

Na tekmovanju je nastopilo 310 študentov iz 8 študentskih centrov in to: Beograda, Ljubljane, Zagreba, Splita, Skopja, Niša in Titograda. Tekmovali so v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, košarki, odbojki, streljanju, vaterpolu in šahu.

Ljubljancani so osvojili tretje mesto v skupnem plasmanu in s tem smo lahko zadovoljni z oz. na močno konkurenco in le nekajdnevne priprave na to tekmovanje. Ne moremo biti pa zadovoljni z neborbenostjo posameznih tekmovalcev. Tu mislimo na nogometaše, ki so zapustili v Beogradu zelo slab vtis. Pohvaliti je treba igralce namiznega tenisa, šahiste in odbojkarje, ki so očuvali pridobljeni renome s prejšnje elekttriade.

V kolikor bodo hoteli ljubljancani tudi prihodnje leto na V. elekttriadi v Sarajevu konkurirati za najvišji plasman, bodo morali posvetiti več pozornosti tekmovanjem med letom in pripravi na elekttriado samo.

Prvo mesto je že tretjič zapored povsem zaslužno osvojila ekipa beogradske elektroteh. fakultete, ter s tem tudi osvojila prehodni pokal. Posameznim ekipam, ki so osvojile prva mesta, je organizator predal lične spominske plakete. Predstavniki posameznih ekip so med seboj izmenjali tudi zastavice, vse ekipe so namreč prinesle s seboj zastavice, le Ljubljancani ne. (Po izjavi vodstva so jih pozabili doma.)

Naši študentje so dosegli največji uspeh v tekmovanju v odbojki, kjer so zmagali pred Beogradom in Zagrebom.

V šahu je Ljubljana izgubila finalno srečanje z ekipo Beograda z rezultatom 1.5:2.5.

V streljanju so bili naši tretji za Zagrebom in Beogradom, z malo več sreče pa bi lahko osvojili vsaj drugo, če že ne prvo mesto.

V rokometu so Ljubljancani prav tako dosegli lep uspeh, saj so šele v finalu porazili ekipo Sarajeva 18:10, za seboj pa pustili ekipo Beograda in Zagreba.

V košarki in namiznem tenisu so bili elektriki četrti, v nogometu pa sedmi, dočim se tekmovanja v vaterpolu niso udeležili.

B. Vladimirović

Ekonomisti četrti

O tem, da je bila pred nedavnim v Sarajevu 4. ekonomjada (na kateri so nastopile reprezentance najstarejših, ki so jih dosegli študenti ljublj. ekonom. fakultete. V skupni razvrstitvi je zmagala ekonomska fakulteta iz Sarajeva, s 43 točkami pred Zagrebom 38, Skopjem 25, ter Ljubljano in Beogradom, ki sta si s 23 točkama razdelila 4. in 5. mesto. Za njimi so se uvrstile reprezentance ekonom. fakultet Osijeka, Reke, Titograda, Subotice, Prištine in Kragujevca.

V posameznih disciplinah: teh je bilo na sporedu 5 (rokomet, košarka, namizni tenis, streljanje in šah) pa so Ljubljancani osvojili naslednja mesta:

- v košarki tretje, za Sarajevom in Zagrebom;
- v rokometu tretje, za Sarajevom in Skopjem, kar je uspeh. V finalu smo izgubili z zmagovalnim moštvom z vsom 1 golom razlike: šestnajst proti sedemnajst;
- v šahu, četrto. Slab žreb je onemogočil uvrstitev v finalno tekmovanje, kajti v svoji grupi so Ljubljancani izgubili le z moštvom zagrebske ekonomske fakultete, ki je potem tudi zmagala;
- v streljanju so se naši študenti slabše odrezali;
- v namiznem tenisu pa niso nastopili.

Organizacija tekmovanja je bila prvi dan slaba, nato pa vse boljša in na koncu so bili vsi jugosl. športniki — študentje ekonomije zadovoljni z tekmovanjem in vseh 300 nastopajočih je izjavilo, da se bodo z veseljem udeležili pete ekonomjade, ki bo čez leto dni v Beogradu.

T. Z.

ŽE 18 EKIP

se je prijavilo za 10. jubilejno študentsko šahovsko olimpiado, ki bo letos julija v Budvi. Zadnji rok prijave je sicer 10. junij, toda že do danes so prispele prijave študentskih šahovskih reprezentanc Sovjetske zveze, Tunisa, Izraela, Nemške demokratske republike, Madžarske, Malte, Anglije, Turčije, Maroka, Nizozemske, Romunije, Italije, Češkoslovaške, ZDA, Ekvadorja, Finske, Belgije, Kube in Jugoslavije.

Ekipa bodo sestavljali 4 igralci in 2 rezervni.

Nedvomno bo 10. olimpiada po številu udeležencev prekosila zadnjo, ki je bila v Marijskih Laznih na Češkem, kajti organizator še pričakuje prijave nekaterih držav, tako da bo skupno število nastopajočih ekip naraslo predvidoma na 25.

T. Z.

Veterinariada bo v Zagrebu

Študentje — športniki vseh veterinarskih fakultet naše države se bodo 6., 7. in 8. maja zbrali v Zagrebu, da se pomerijo med seboj. Na sporedu bodo med drugim tudi tekmovanja v malem nogometu, rokometu, košarki, odbojki, namiznem tenisu itd.

Študentje zagrebske, sarajevske in beogradske fakultete se na ta nastop pripravljajo. Na lanski veterinariadi v Sarajevu so bili najboljši študentje iz Beograda. Ljubljancani so se najboljše odrezali v namiznem tenisu, kjer so osvojili prvo mesto. Prav gotovo bodo v tej disciplini tudi letos ponovili ta uspeh, saj bo igral za moštvo ljubljanskih študentov veterinar državnih reprezentant Teran. Tudi v drugih disciplinah se bodo skušali uveljaviti na vidna mesta. Želimo jim kar največ uspeha.

javnost na naši fakulteti. V okviru kluba bomo prirejali različna predavanja, ki bodo spremljana z diapozitivi in filmi.

Kako ste dosegli te uspehe?

»Menim, da smo dosegli te uspehe v največji meri zaradi tega, ker smo se lotili dela organiziranja in načrtovanja. Odbor naše organizacije se je tedensko redno sestajal in iskal kar najboljše možnosti za večjo aktivnost. Članom odbora smo redno dajali konkretne naloge, kar se je pokazalo kot zelo uspešno. Naš odbor ima poleg predsednika še tehničnega sekretarja, ki skrbi za sestavo ekip in tekmovanja na fakulteti, poleg tega še blagajnika, ki ima pregled nad dotacijami in izdatki, in gospodarja, ki vodi inventar in kvizitov. Seveda je eden posebej zadolžen za izlete. Mislim, da je le ob takem organiziranem delu mogoče uspešno delati. Nadalje moram povedati, da nam je v veliki meri pomagala tudi zelo dobra poznavanja s komisijo za telesno vzgojo na fakulteti, ki je pokazala polno razumevanja za naše delo. To še prav posebno velja za predsednika komisije, prof. Linterja, ki nam je pomagal kolikor je le bilo mogoče. Tudi organizacijska vprašanja smo rešili dobro in tako imamo že sedaj pripravljen nov odbor za novo študijsko leto; ta novi odbor bo seveda nekaj časa delal ob pomoči starega odbora.«

Zvedeli smo, da ste že izdelali program dela za novo študijsko leto; lahko poveš nekaj akcij iz tega programa?

»Res je, že sedaj smo skupno s komisijo za telesno vzgojo izdelali program za novo študijsko leto; zato bo delo novega odbora toliko lažje. Če na kratko povem nekaj akcij, bi moral najprej poudariti, da se bomo trudili vključiti v zadbo kar največ naših študentov; upravi fakultete smo predlagali, naj se v urniku upošteva tudi vadba, tako da bodo študentje lažje hodili v telovadnice. Organizirali bomo več smučarskih tečajev, ker se je pokazalo, da je za njih med študenti veliko zanimanje, in pa taborjenje v Makarski. Ob nedeljah bomo prirejali redne izlete, pozimi tudi smučarske. V okviru kluba bomo prirejali razna predavanja in organizirali pogovore o športnem življenju na naši fakulteti. Seveda pa ne bomo pozabili na tekmovanja med letniki, oddelki in fakultetami. V ta namen bomo najeli telovadnico Partizana na Viču. Sodelovali bomo na vseh tekmovanjih, ki jih prireja ZSSO, verjetno pa bo tudi srečanje tehnoloških fakultet v Novem Sadu.«

Kot vidim je program zelo obširen; mislim, da ga boste uspešno realizirali.

»Z dobro povezavo s komisijo za telesno vzgojo in z resnim delom celotnega odbora bomo prav gotovo uspešno in uspešno bodo še večji kot letos.«

V želji, da bi tako uspešno nadaljevali še v naprej, sem se poslovil od Petra, ki ima prav gotovo veliko zaslug za uspehe te športne organizacije.

A. F.

Najbrž še ne veste, da...

...gojijo Eskimi svojevrstno športno igro — na glugatak. Na okvir izganejše posebno pripravljeno kožo mroža ali mladega kita in s te elastične ponjave potem skačejo v vlačino in tudi daljino. Vsako leto priredijo tekmovanja, v katerih nastopajo moški in žene. Slednje neredko premagajo svoje moške nasprotnike.

Nekateri športni strokovnjaki menijo, da se je modern skokvanje na canvasu razvilo prav iz te stare eskimske športne igre.

...so dobesedno vsi košarkarji ameriške olimpijske reprezentance, ki je v zadnji olimpiadi v Rimu z veliko premočjo osvojila prvo mesto, odšli med profesionalce. Oligovorni forumi v ZDA stojijo zdaj pred težko rešljivim problemom, kje najti igralce, ki bodo dostojno zamenjali košarkarje, ki so ZDA v Rimu priigrali najvišje odlikovanje. Svetovno prvenstvo v Braziliji se bo pričelo že čez dobrih 14 dni, toda uo uanes Amerikancem se ni uspelo sestaviti reprezentance, ki bi v izraziti branili ugled države, v kateri se igra nedvomno najpogostejša košarka na svetu.

...so se uslužbenci letalskih družb Air France in TWA (Trans World Airlines) pred kratkim pomerili med seboj v smučanju. Uspešnejši so bili preustavniki irancoske letalske družbe. V njeni ekipi so namreč smučarji nekateri znani francoski smučarji. Zanimivo je še to, da je bilo tekmovanje na Alaski, in sicer v mestu Fairbanksu. Malo daleč za naše pojme — toda z letalom si kmalu tam.

BLAMAŽA

»Čisto pravilno,« je rekel glavni urednik podeželskega lista, ko je zganil uradne objave in si prižgal naslednjo cigareto. »V našem renomiranem listu ne bomo več objavljali fotografij in sestavkov raznih Combejev in drugih diskreditiranih mednarodnih zločincev, ki so napravili svetu že toliko gorja, sami pa živijo razkošno in petično. Na strani našega lista bomo odslej vsakokrat objavili fotografijo kakšnega našega državljanca, spodaj pa dodali razgovor z njim o njegovem delu in počutju na delovnem mestu.« To je rekel in skozi leče pogledal po članih redakcije, ki so prisostvovali vsakotedenski seji, kajti seje so bile v tistih časih tudi plačane.

»Čisto pravilno,« je pokimal odgovorni urednik, ki se ni mogel načuditi vezani besedi glavnega. Sklenil je, da na tej seji ne bo več bral prispevkov, ki so mu jih za naslednjo številko prinesli na vpogled uredniki, in da bo odslej poslušal.

»Skrajni čas je že bil,« se je oddahnil kulturnik, ki je na svoji strani vedno protežiral prosvetne in kulturne delavce. Ti so potem na delovnem mestu res imeli večji elán.

»Začeli bi kar s prihodnjo številko,« se je oglasil tehnični urednik, ki je bil vedno za eksperimentalno delo, kajti on je urejal še več občinskih glasil v sosednjih občinah.

»Jast sem kar za to,« je rekel v dialektu eden od urednikov, ki se je stalno pečal samo z intervjuji. Vprašanja je pobiral iz centralnih listov in vsi so mu pravili, da je na moč originalen, in prav hudo ponosen je bil na to.

Glavni ga je določil za to stalno rubriko in mu določil rok, kdaj bo moral vsak teden oddati napisani intervju. Na tem sestanku so mu določili tudi pavšalni honorar.

Naslednji dan so ga videli, kako je s fotografom čakal pred vhodom pred »Tovarno za izdelovanje nadomestnih delov za stare bicikle«. Pričakoval je svojega bratranca, ki je bil poleg tega, da je bil računovodja tega podjetja, tudi stalni diskutant na raznih sestankih in tudi vsak večer je pri »šanku« imel glavno besedo. Samozavestno se je povsod hvalil, da ga posluša celo tovariš direktor in da je pred kratkim govoril vsem inženirjem in tehnikom v pod-

jetju o njihovem strokovnem delu in družbeni aktivnosti, da so kar zijali... »Tega je treba najprej,« si je mislil novinar, »ta je največ pripomogel k uspehom podjetja. On je tudi stalni mecen našega lista, saj imamo v našem tedniku največ reklam iz njihovega podjetja...«

In sta ga s fotografom le dočakala. Bil je velika živina in lepo se mu je zdelo, da je tudi tisk nanj pozoren. Fotograf je kljub splošni štednji napravil dva posnetka.

V naslednji številki so že na prvi strani bralci lahko videli lično figuro dobrodušnega govornika. Z mastnimi črkami je uredništvo sporočalo svojim cenjenim bralcem in bralkam, da začneta novo rubriko, kjer bodo predstavljali ljudje, osebnosti, ki so veliko pripomogli k dvigu ravni in k izboljšanju življenjskih razmer občine. Opozorili so tudi, da bo rubrika zajela tudi delavce, ki s svojim delom ustvarjajo narodni dohodek in se na delovnem mestu izkažejo kot heroji dela.

Na tretji strani (tehnični je rekel, da ljudem za prvo stranjo najbolj pade v oči tretja stran) je bil razgovor z računovodjem. Tu so bila splošna vprašanja in še bolj splošni odgovori. Intervjuvani je odgovarjal tudi na vprašanja o kulturi, reformiranem študiju, pa o tem, kako se pripravi tatarski biftek. Več kot polovica črk pa je bila posvečena osebnosti računovodje, ki ni samo »...vesten, in pošten uslužbenec, temveč tudi zavesten kreator družbenih in družinskih odnosov na vasi in v trgu, kjer je sedež podjetja...« kakor je stalo zapisano v intervjuju. Na koncu je bil še klasičen zaključek o poštenju in o tem, da je kljub ogromnim zaposlitvam in preobremenjenosti, tovariš računovodja tudi vzoren družinski mož in oče.

Od intervjuja in objave v lokalnem tedniku je preteklo več mesecev. Nekega večera so se spet zbrali uredniki na seji in ko je bilo najbolj moreče, je po stopnicah pritekel ves zadihani novinarček, ki je vodil intervjuje.

»Tovariši,« je rekel ne preveč ravnodušno, »tovariši, tistega računovodjo so zaprli... Po-po-po-ne-ver-ba... Več milijonov...«

Glavni je bil brez besed. Vrgel je tintnik nerodnemu novinarju v glavo in tako zaključil sejo.

Naslednji teden so v rubriki Prometne nesreče in izpred sodišča zapisali o računovodji: »Bil je lump in velik blefer. Tudi mi smo mu nasledili. Sodišče ga je spoznalo za krivega...«

Spodaj so objavili fotografijo; ono drugo, ki so jo vzeli iz arhiva. Kazala je računovodjo, ko sedi za mizo samozavesten in nasmejan. Stol, kjer je sedel, je tehnični urednik previdno odrezal.

GLENN

»Ne.«

»Ne verjamem v srečo. Minljiva je.«

»Jaz prav tako.«

»Oh, midva se tako ujemava.«

V tem trenutku je nekdo potrkal na vrata.

»Naprej!«

Pojavil se je pismonoša. Drhtim, roke so mi zadrtile. Le kaj bi se neki moglo zgoditi? Nikdar ne dobivam telegramov. Odprem ga in berem:

— Čestitamo stop bravo milijonar stop spomni se nas stop prihajamo. Tvoje Ere. —

Spustil sem telegram na tla in sedel na posteljo.

»Oprostite, ni mi dobro. Ali bi hoteli priti kdaj drugič?«

»Oh, da bi odšla zdaj, ko vam je hudo?«

Tedaj sem opazil v njenih rokah telegram. Prebrala ga je.

»Poslušajte, vi, ženska ali dekle, kdo ve, kdo sploh ste in kaj ste! Pojdite iz moje sobe! Nič nisem dobil na loteriji. Pojdite!«

Zgrabil sem plašč in zdirjal na pošto in poslal telegram. »Številka v časopisu napačna stop dobil disoč dinarjev stop ne pridite stop Aca«

Še naprej dobivam pisma, sprejemam obiske in obljubljam izlete. Za te ceremonije sem si moral že izposoditi — 13 000 dinarjev.

Aca Nestorović

ZGODBA ZA PEŠCE

Kadar je zavijal s poti, ni nikdar pokazal, na katero stran se bo obrnil. Pešcem tega ni treba delati.

Prometnih znakov ni preziral zaradi prepričanja, ampak zaradi koristoljublja.

Vedno je peščil z veliko brzino. Vsakodnevno se je zaletaval s svojim dekletom.

Njena karoserija je imela supermoderne linije. Vsi so ji dajali prednost. Prišla je na strmino in se razbila na stenah bara — zaradi slabih zavor.

Povozili so ga, čim se je rodil. Voznik avtomobila je bil kritik.

Sem za to, da dajo vsakemu poročenemu paru registrsko tablico. Zaradi kontrole.

Na ovinkih ni zaviral korakov. Ovinki so bili njegova pešaška specialnost.

Vstopil je v zakon in postal pešec s prikolico.

Tovarišica Vera je kot pešec prešla mnogo kilometrov. Mislim, da bi bilo treba omenjeno tovarišico dati v generalno popravilo. Avtomobili in ljudje imajo nekaj skupnega. Pogosto se jim pokvarijo svečke.

Čeprav je bil pešec, je protestiral proti ukinitvi dajanja zvočnih signalov.

Treba bi bilo potrkati na pešaško zavest tistih deklet, ki rade sedajo v tuje avtomobile.

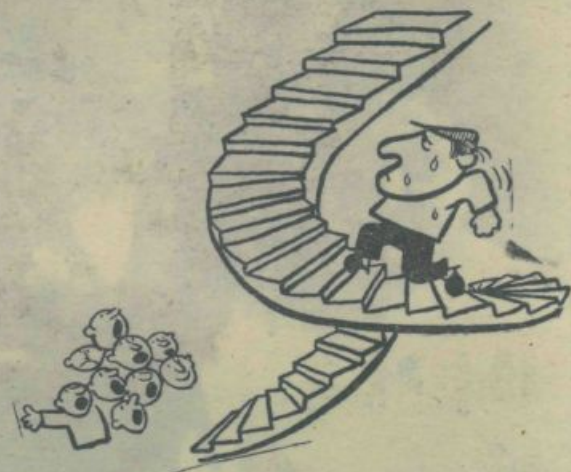
Tudi pešči se razlikujejo po znamkah, kubaturi in tehničnih prednostih.

Antun Mijatović

Kako koristno UBIJEM čas? se marsikdo sprašuje. Prepričani smo, da bi v primeru, če bi izšla knjiga s tem naslovom, ostali na knjižnem trgu vsi Diagrami nekih ljubezni do Saganove nedotaknjeni. Knjiga s takim naslovom bi brez dvoma postala bestseller!

Tistim, ki morda skrivoma pripravljajo gradivo za študijo na temo KAKO KORISTNO UBIJEM ČAS, ponujamo konkreten primer iz Studentskega naselja.

Nek kolega se je za stavo dvajsetkrat povzpел iz pritličja tja v vrh sedmega bloka. Zadnji dve rundi je celo tekel! Pri tem je dobil stavo, saj je naredil »turo« v zelo kratkem času, mimogrede

pa si je prislužil pet steklenk božje kapljice! (Zlobni jeziki pravijo, da je stavo izgubil študent, ki »živi« od stav!)

Kolega — neznani planinski talent — čestitamo! Dokazal si, da so dvigala v študentskih stolpnih nepotrebna stvar, in s tem družbi prihranil marsikateri težak dinar!

ZAPRTO, je pravzaprav trgovski napis. Naš tajni dopisnik Il Legalec iz Naselja priporoča ta napis tudi za WC v Naselju, kjer menda sploh ni odtočne cevi. Obenem je pripisal, da take vesti gotovo ne bomo objavili. Pred časom smo menili, da bomo v naši rubriki pisali odkrito o vseh stvarih in tudi o tistih, kjer ni vse čisto. Tokrat objavljamo tudi nekaj takega in izpolnjujemo obljubo.

Z NASIH OGLASNIH DESK: V Akademskem kolegiju smo opazili — že dvakrat — listek s približno tako vsebino: »Prosim, da mi vrnete nylon srajco, ki mi jo je veter odnesel z okna. Zanj sem dal pet tisoč din.«

Komentiramo: mar nismo pred nedavnim v Ljubljani gledali film z naslovom Veter ne zna šteti (ali pa mar malo drugače?)?

IZ GLASBENEGA ZIVLJENJA: Zvedeli smo, da se je na koncertu zabavnega zbora v Filharmoniji publiki predstavil tudi Kvartet A.

Ampak ne 1-A!

Ker ima Kvartet A svoj pomen, predlagamo, da se ustanovijo še kvarreti U, V, Z, in 2 (lahko iz istega zbora!)

SE ENA IZ NASELJA: na oglasni deski v tretjem bloku beremo: »KOLEGICE! Nujno je, da uredimo okolico naših blokov. Zato je potrebna pomoč sleherne izmed nas, čeprav v malem. Zato prosimo kolegice, ki imajo v dopoldnevih čas, da se zgledajo pri vratarju. Dal bo orodje in povedal, kaj je treba storiti...«

Obvestilo se je končalo z aktivističnim: »NASVIDENJE NA DELOVIŠČU!«

Neka hudomuška pa si ni mogla kaj, da ne bi pod parolo pripisala »Nasvidenje na delovišču« — »AL' PA NE.«

TOVARNA ABSTRAKTHNIH SLIK V PRIVATNIH ROKAH? smo se spraševali na Tribuni, ko je naš mojster ciklostila iz stroja metal papir, ki je bil lepo abstraktno »pomalan« s tiskarsko barvo, in je pri tem je odkril novo slikarsko tehniko ter potolkel rekord v hitrosti ustvarjanja. Zal le, da je odkril to svojo tehniko vsaj pet mesecev prepozno.

IZ ZAGREBA POROČAJO: Zgodila se je velika tragedija. Lev je požrl ovco. Veste zakaj?

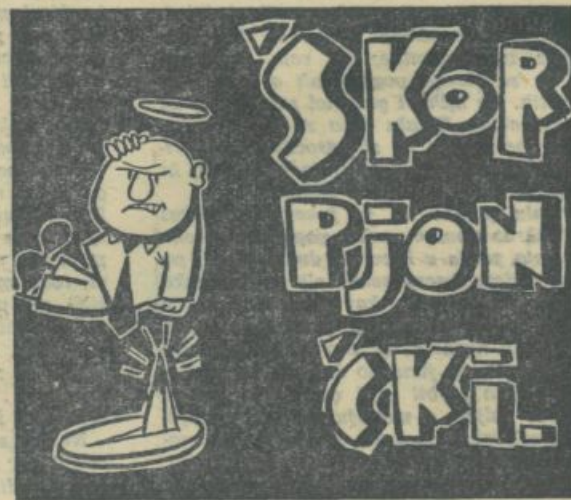
Zato ker se je proti šapam — borila z glavno.

VLJUDNOST PA TAKA: Študentke, ki so v drugem stanju, obiskujejo zdravstveni dom na Viču. Tam doživljajo poleg druge tudi take stvari:

Kolegica je prišla k dr. Petru B. in prosila, naj ji predpiše vitamine, kar je povsem razumljivo. Doktor pa ji je zabrusil, da ji vitaminov ne bo predpisal, ker meni, da si sadje lahko sama kupuje.

Da.

Z nekaj tisočaki študentskih dohodkov!

KOMUNALNA BANKA LJUBLJANA, Šubičeva 2
in njene poslovne enote:

LJUBLJANA:

Celovška cesta
Parmova ulica
Tržaška cesta
Vide Pregarčeve ulica

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA —
Čopova ulica

DOMŽALE

GROSUPLJE
KOČEVJE

LITIJA

LOGATEC

MEDVODE

RAKEK

VRHNIKA

ZAGORJE

Opravljaajo vse posle po žiro računih hitro
in kulantno, sprejemajo vloge na hranilne
knjižice in jih obrestujejo brez odpovednega
roka po 5 %, z odpovednim rokom po 5 do
6 % na leto.

ŠOPEK ZA...

Mileno in Dina

Poročni dan je prav gotovo že sam po sebi lep, če pa je tisti dan še vse tako, kakor si želiš, je lep še toliko bolj. In to soboto je bilo tako. Prepričani smo, da ne samo iz zunanjih vzrokov.

Ob pol dvanajstih so, lahko rečemo, zasedli magistrat študentje. Zakaj tudi ne, saj sta se poročila stara znanca vseh študentov, ki so se kdajkoli ustavljali v našem študentskem taboru v Ankaranu. Tako nevesta Milena Korman — zdaj diplomirana ekonomistka, kakor tudi ženin Dino Pucar, študent četrtega letnika ekonomije, sta človeka, ki imata na skrbi počitniško življenje v taboru. Pričeli smo s tulipani, saj se nam ni bilo treba posebej predstavljati.

»Sta se dolgo pripravljala na ta korak?«

Nevesta: »Ne«. In ženin: »Mislim isto...«

»Kaj je pripomoglo k temu, da sta izbrala ravno današnji dan?«

Nevesta: »Prvomajski prazniki«. Ženin: »Pomlad.«

»Je bilo kaj solz na dekliščini oziroma na fantovščini?«

»Nič. Smo pač sodobni ljudje«, je takoj vedela odgovor nevesta, ženin pa se ni mogel takoj odločiti. Vedel sem, da bi moral vprašati drugače, ampak kaj, ko mi je bil odgovor že znan.

»Misli, da se bodo stvari zdaj po poroki veliko spremenile?«

»Nič, samo nekaj novih dolžnosti.«

»Imata kaj treme?«

»Prej ne. Ko pa sem zagledala magistrat, pa takoj,« se je odrezala nevesta. Ženin je (seveda) ni imel.

»Sta bila že kdaj kot priči navzoča pri poroki?«

Nista. Popolna novinca. Ženin se je skušal celo pošaliti, da sta morala magistrat še iskati.

»Misli, da je za zakon treba veliko izkušenj?«

»Razmisliti je seveda treba.«

»S prazniki bosta začela tudi medene tedne. Kam bosta šla?«

Nevesta: »Na moj dom na Štajersko.« Ženin pa je molčal.

»Kaj bi sporočila našim bralcem?«

»Da bi se prijetno počutili v Ankaranu...«

»... in naj si vsaka poišče ženina v taboru tako kot jaz,« je še pristavila nevesta.

Od Maribora

MARIBOR: Dopisnik mariborske »Katedre«, lista, ki ga izdaja študentska organizacija v Mariboru, se pritožuje, da je v njihovem mestu premalo poskrbljeno za družabno in zabavno življenje in da se nikjer ne čuti, da živijo v štajerski metropoli študenti. Doslej se mladi izživljajo na domačih prireditvah, po kavarnah in plesiščih, nihče pa jim ne nudi prave zaposlitve v prostem času. Kot velja to za srednješolsko mladino, velja tudi za študente. Med drugim lahko izvedemo, da so bile prireditve pod naslovom Aprilski študentski teden zelo slabo obiskane. Predlagajo, da bi v Mariboru ustanovili študentski klub. Ta naj bi vzbudil zanimanje mladine za skupno študentsko življenje in akcije.

ZAGREB: Pred kratkim je bilo v okviru vse univerze v Zagrebu posvetovanje pokrajinskih klubov. Na tem posvetovanju, ki so se ga udeležili predstavniki preko 3000 študentov, ki so člani klubov, so poudarili, da je potrebno večje sodelovanje z matičnim področjem, s celotno komunjo. Kot primer so naveli študente s Hvara, ki so začeli z delom brez kakršnihkoli sredstev, pozneje, ko so uspešno delovali med prebivalstvom, zlasti mladino, pa so med ljudmi vzbudili zanimanje. Dobili so tudi sredstva za svoje delovanje.

SARAJEVO: V Sarajevu je bila tradicionalna IV. ekonomija, na kateri so nastopile ekipe iz Skopja, Titograda, Sarajeva, Beograda, Subotice, Kragujevca, Prištine, Reke, Osijeka, Zagreba in Ljubljane. Študenti ekonomskih fakultete so tekmovali v rokomietu (v tej tekmi so nastopile tudi ženske ekipe), košarki, streljanju, namiznem tenisu in šahu. V skupnem plasmaju je zmagalo Sarajevo pred Zagrebom, Skopjem, četrto in peto mesto pa si delijo študentje iz Ljubljane in Beograda. Sledijo Reka in Osijek itd.

BEograd: Od povsod poročajo o pripravah za proslavo 1. maja. Pri teh proslavah sodelujejo tudi študenti in univerzitetni delavci. Tako poročajo tudi iz Zagreba, da je bila pretekli petek v veliki dvorani Studentskega centra slavnostna akademija, ki jo je organiziralo »Društvo učiteljev na univerzi, visokih in višjih solah ter sodelavcev znanstvenih ustanov LRH.«

ZAGREB: Iz Zagreba poročajo, da bo letos in v začetku novega šolskega leta, po podatkih mednarodne komisije centralnega odbora ZSJ, na praksi v inozemstvu približno 700 jugoslovanskih študentov, ki jih je oziroma jih bo poslala študentska organizacija.

do Skopja

Tribuna - glasilo Zveze študentov
- Izdaja univerzitetni odbor ZSJ -
Ureja uredniški odbor - Odgovorni urednik: Jože Sušmelj; glavni urednik: Mitja Vavpetič - Uredn. in uprava: Tribuna Poljanska 6/LI, telefon 36-123 - tekoči račun 600-14-608-72 - Letna naročnina 400 dinarjev, posamezni izvod 20 din - Rokopisov in fotografij ne vračamo - Tisk: CP Delo, Ljubljana, Tomšičeva t. tel. 23-522

tribuna

Točno ob dvanajstih

Na stopnicah prvi vhodu v Akademski kolegij smo točno opoldne srečali študenta II. letnika agronomije BOGOMIRJA KRALJA.

»Kam pa?«

»V Kolegij, na kosilo. Sem pač star kolegija...«

»Mnogi se selijo iz Kolegija; se misliš tudi ti?«

»Nikakor, meni je v Kolegiju kar lepo. Že po naravi sem skromen človek, nimam veliko zahtev. Od tu pa mi je tudi bliže na fakulteto.«

»Katero smer si vpisal?«

»Poljedelstvo?«

»Si kaj v sorodu z Borisom ali Tone-
tom Kraljem?«

»Kraljev je ogromno...«

»Vsak dan dobivaš precej pošte v Kolegij. Ne zameri, če vprašam: odkod?«

»Ha, dopisujem si! Zda si dopisujem z nekim dekletom iz Nizozemske (včeraj mu je poslala tudi zavitek s čokolado) že pet let pa romajo moja bolj poredka pisma tudi v Nemčijo.«

»Kje pa si spoznal ta dekleta?«

»Dobil sem njihove naslove.«

»In v Ljubljani nimaš nobene prijateljice?«

»Pač ne!«

»Kaj te pri tvojem dopisovanju najbolj jezi?«

»V vratarnici izginjajo razglednice, ki so prišle na moj naslov!«

»Kaj pa si pišete?«

»Ogromne stvari!«

»Ima dopisovanje kakšen večji pomen?«

»Kje pa! Nemka, ki me bo v avgustu obiskala, bo prišla s svojim fantom.«

»Imaš kakšno pritožbo k tem intervjujem v Tribuni?«

»Zadnjič se mi ni zdelo fair, ko je nekdo rekel, da je med Mesnim gledališčem in Dramo taka razlika kot noč in dan! Jaz imam pač drugačno mnenje!«

»Imaš kakšnega posebnega konjička?«

»Včasih sem se zanimal za politiko.«

»Kaj najraje pišeš?«

»Vino, in to belo!«

»Doma si iz Bele Krajine. Se je v vasi, kjer stanuješ, še ohranila foklor?«

»Zal, nič več je ni. To je stvar preteklosti...«

Zaželela sva si vesele praznike za 1. maj in se poslovila.

de

pisma uredništvu

Tovariš urednik!

Najprej moram povedati, da sem bil globoko presunjen, ko se mi je pripetilo tole, o čemer Vam danes pišem. Najprej sem mislil svoje pismo poslati v Delo, pa sem si premislil, ker se mi zdi bolj smiselno, če o tem piše študentski list, saj gre pravzaprav za vprašanje študentskega ponosa.

Pred kratkim sem bil v Kranju. Ker sem imel na razpolago še dve debeli uri, sem stopil v kavarno in naročil sladoled. Gostje pri sosednjih mizah so bili študentje in študentke; to vem zagotovo, saj so se glasno pogovarjali o izpitih in skriptah. Po njihovi govorici sem sodil, da so domačini. Kmalu nato so prišli v kavarno neki tuji in si naročili nekaj pri-
grizka in piva. Bili so Nemci. Turisti, ki so začeli našo turistično sezono.

Kmalu potem ko je juke-box dvakrat ali trikrat ponovil neko popularno melodijo, sta prišla v kavarno dva vinjena, po vsem videzu brezposelna ali pa sezonska delavca, in ne vem, kaj jima je padlo v glavo, da sta se vpičila prav v tuje, ki so sedeli nedaleč od mene. Mogoče sta pričakovala, da jima bo dal kdo za pijačo, ali pa jima je bil všeč cucek, ki ga je »gospa« valjala v naročju in jima pošiljala pomilovalne poglede, ki sta si jih onadva najbrž tolmačila kot izraze simpatij. Najbrž sta si to tako tolmačila, saj jima

je bila njihova govorica nerazumljiva in sta smatrala stavek, kjer je gospa pokimala svojemu možu, ki je bil že pravi dedek: »Kuck'mal die Besoffene...« (kulturni Nemci sicer uporabljajo za izraz pijan milejšo obliko — beschwipst!) kot izraz priznanja za originalnost in »srčka-nost!«! Toda to vse še ni bilo nič!

Ker so gostje že vstali, da odidejo, sta vsiljivca postala še bolj nesramna. Eden od njiju se je v popačeni, nemogoči, polomljeni nemščini začel pogovarjati z gospo, ona pa se je le smejala — iz vljudnosti. Recitiral ji je neko nemško pesem o pomladi in ljubezni. Ta prizor je bil na oko sicer komičen, je pa učinkoval neprijetno. Kakšen vtis! Tujka je jadrno odšla proti izhodu.

Drugi se je medtem lotil dedka. Prosil ga je za naslov, češ da bo šel prihodnje leto v Nemčijo in da bo prišel k njemu. »Stari« je res potegnil listek in nanj napisal nek naslov (mogoče pa res ni bil pravi, toda mislil si je, da se je vsiljivca rešil!), oni pa mu je obljubil, da ga bo prišel obiskat v Nemčijo.

— ???

»Ja« je rekel skozi kosmato brado »ich arbeite... viel... Geld... Deutschland reich... ich stark... viel arbeiten!«

Nemec se mu je samo smejal in kimal. Mislil pa si je svoje, najbrž ravno tisto, kar je tudi mene sram napisati

Ta dogodek je napravil name velik vtis. Vse dogajanje pa so mirno opazovali študenti, ki sem jih že prej opisal. Smejali so se klavnima pijancema in nihče se ni zganil, da bi ju odvrgel od tega nesramnega početja. Jaz imam skoraj 64 let in vem, da bi jih pošteno skupil, če bi hotel vsiljivca odvrgniti, njih pa je bilo več kot deset. Najbrž si ni hotel nihče umazati rok in potem sesti nazaj k svojim gospodičnam? Ali pa nihče od njih nima več občutka nacionalnega ponosa? Ali pa jih je kavarniško življenje tako pomehkužilo, da jih nobena stvar ne prizadene več? Torej se tudi takrat ne vzdramijo, kadar jim nekdo pljuva v skledo. To je po mojem še večja sramota.

Ev. Jarc, Ljubljana

KJE JE BIL NAŠ PONOS?